

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง การดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

และ

ข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด

โดย

นายโกเศศ สมคิด
นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ

ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงานชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ ๖๖๓ สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

บทคัดย่อ

เอกสารผลงานวิชาการฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงานชำนาญการ โดยผู้ขอรับการประเมินได้นำเสนอผลงาน ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เรื่อง การดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหา การค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สืบเนื่องจากกระทรวงแรงงานได้ตระหนักถึง ความสำคัญของปัญหาการค้ามนุษย์ จึงได้ร่วมบูรณาการการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้า มนุษย์ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ทั้งแรงงานประมง แรงงานภาคเกษตร แรงงาน ภาคอุตสาหกรรม และแรงงานที่ใช้ในบ้าน ซึ่งแรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) กระทรวงแรงงานจึงมีนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้า มนุษย์ด้านแรงงานทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค เพื่อเป็นกลไก ในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ด้านแรงงานไปสู่การปฏิบัติ โดยได้มอบหมายให้ หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานทั้ง ๗๗ จังหวัด ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ให้เป็นไป ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงแรงงาน ในส่วนของสำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญได้มีการ บูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อร่วมกันกำกับ ดูแล งานป้องกันและแก้ไขปัญหาค้า มนุษย์ด้านแรงงานของจังหวัดอำนาจเจริญให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายของกระทรวงแรงงาน ผู้ขอรับการประเมินในฐานะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้นำผลการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเสนอเป็นผลงานที่เป็น ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน และวิธีการ ทำงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้เป็น แนวทางการดำเนินการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนวความคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ เรื่อง แนวทางการดำเนินงาน โครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอแนวทางดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานมีแนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด ให้มีความ ปลอดภัยลดความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการปฏิบัติงานรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติด ในสถานประกอบกิจการ โดยกระทรวงแรงงานร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. จัดทำ “โครงการอาสาสมัครแรงงาน ต้านภัยยาเสพติด” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นายจ้าง/เจ้าของและลูกจ้างในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง ต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด และเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงานซึ่งอยู่ในสถานประกอบกิจการผ่านกลไกอาสาสมัครแรงงาน เนื่องจาก อาสาสมัครแรงงานเป็นสื่อบุคคลที่มีการทำงานที่เข้าถึงประชาชนและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จึงเป็น สื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประสานระหว่างแรงงานกับหน่วยงานสังกัด กระทรวงแรงงานในพื้นที่ แต่การปฏิบัติงานด้านยาเสพติดนั้น อาสาสมัครแรงงานต้องเข้าถึง สถานประกอบกิจการ ซึ่งมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในชีวิตของอาสาสมัครแรงงาน เพราะอาจเป็นการ ชัดผลประโยชน์ หรืออาจจะถูกกลุ่มผู้ค้ายาหรือเสพยาเสพติด เข้าใจว่าเป็นสายให้กับตำรวจ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงาน ควรมีแนวทางการดำเนินงาน

โดยผู้ขอรับการประเมิน ได้เสนอว่า ควรมีแนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด ดังนี้ (๑) ศึกษารายละเอียดโครงการ (๒) จัดตั้งทีมและคัดเลือกผู้นำ (๓) กำหนดเป้าหมายในพื้นที่ (๔) เตรียมข้อมูลความรู้ ทักษะการพูด และสื่อประชาสัมพันธ์ (๕) การทำงานเป็นทีม (๖) สรุปผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ แนวความคิดดังกล่าว ที่ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอไปนั้น เพื่อลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของอาสาสมัครแรงงาน และเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงานซึ่งอยู่ในสถานประกอบกิจการ ฝัาระวังการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มแรงงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายผู้นำด้านภัยยาเสพติดจากเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน เพื่อพัฒนางานการส่งเสริมเครือข่ายต่อต้านภัยยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำนำ

ผลงานทางวิชาการฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อขอรับการประเมินและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงานชำนาญการ โดยผู้ขอรับการประเมินได้นำเสนอผลงานเป็นสองส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เรื่อง การดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหา การค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงแรงงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคม ซึ่งจากการดำเนินการที่ผ่านมา ทำให้จังหวัดอำนาจเจริญมีแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานของจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงาน สำหรับส่วนที่ ๒ ข้อเสนอ แนวความคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ โดยผู้ขอรับการประเมินได้เสนอเรื่อง แนวทางการดำเนินงาน โครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ของอาสาสมัครแรงงาน และเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงานซึ่งอยู่ในสถานประกอบกิจการ ฝ้าระวัง การแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มแรงงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายผู้นำต้านภัยยาเสพติด จากเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน เพื่อพัฒนางานการส่งเสริมเครือข่าย ด้านภัยยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นต่อไป

ผู้ขอรับการประเมินขอขอบคุณหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และโครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด จนประสบผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ที่ได้กำหนดไว้ และผู้ขอรับการประเมินได้นำมาจัดทำเป็นผลงาน ทางวิชาการในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานทางวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานปลัด กระทรวงแรงงาน และผู้ที่สนใจนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

โกเศศ สมคิด

กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	
๑. ชื่อผลงาน : การดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหาการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑
๒. ระยะเวลาดำเนินการ	๑
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ	๑
๓.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๓.๒ ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิด	๒
๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ	๑๓
๕. ผู้ร่วมดำเนินการ	๑๗
๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ	๑๗
๗. ผลสำเร็จของงาน	๑๘
๘. การนำไปใช้ประโยชน์	๑๗
๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค	๑๙
๑๐. ข้อเสนอแนะ	๑๙
ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนวความคิดเพื่อพัฒนางาน	
ชื่อเรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด	
๑. หลักการและเหตุผล	๒๐
๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ	๒๑
๒.๑ บทวิเคราะห์	๒๑
๒.๒ แนวความคิด	๒๒
๒.๓ ข้อเสนอ	๒๗
๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒๙
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๒๙
บรรณานุกรม	๓๐
ภาคผนวก	

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ผังการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results – Based Management : RBM)	๑๒
ภาพที่ ๒ ผังกิจกรรมการดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของจังหวัดอำนาจเจริญ	๑๓
ภาพที่ ๓ ผังองค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร	๒๕
ภาพที่ ๔ ผังขั้นตอนของกระบวนการติดต่อสื่อสาร	๒๖
ภาพที่ ๕ ผังแนวทางการดำเนินงานของอาสาสมัครแรงงาน โครงการอาสาสมัครแรงงาน ด้านภัยยาเสพติด	๒๗

ส่วนที่ ๑

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ หลักการและเหตุผล

ปัญหาการค้ามนุษย์เป็นปัญหาที่มีผลต่อทุกประเทศ เพราะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รุนแรงตามพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ มี ๗ ประเภท คือ การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขูดรีด การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับด้วยวิธีอื่นเพื่อการค้าหรืออื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม การค้ามนุษย์ไม่เพียงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ยังเป็นอาชญากรรมทางสังคมซึ่งทำลายคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างร้ายแรง และด้วยการค้ามนุษย์มีลักษณะเป็นอาชญากรรมจึงมีสถิติตัวเลขที่ปรากฏชัด ประมาณการว่าปัจจุบันทั่วโลกมีผู้ถูกบังคับใช้แรงงาน ๑๒ ล้านคน ในจำนวนนี้ ๒.๕ ล้านคนถูกบังคับใช้แรงงานจากขบวนการค้ามนุษย์ ในลักษณะของการบังคับค้าประเวณี ซึ่งสร้างรายได้ให้กับขบวนการค้ามนุษย์ถึงกว่า ๓๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ และกว่า ๓,๘๐๐ ล้านดอลลาร์ มาจากการบังคับค้าแรงงาน^๑ องค์การสหประชาชาติจึงประกาศเจตนารมณ์ให้ประชาคมโลกจะต้องร่วมมือกันปราบปราม แก้ไขปัญหานี้ให้หมดสิ้นไปในศตวรรษที่ ๒๑

การค้ามนุษย์ในประเทศไทย กล่าวได้ว่าเป็นประเทศภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการที่องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติใช้ประเทศไทยเป็นแหล่งแสวงหาประโยชน์จากการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ทำให้ประเทศไทยอยู่ในสถานะประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทาง รัฐบาลไทยจึงได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์มาโดยตลอด โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง พ.ศ. ๒๕๓๑ ขึ้นมาใช้บังคับเป็นฉบับแรก ซึ่งต่อมากฎหมายฉบับนี้ได้มีการปรับปรุง แก้ไข และปัจจุบันได้มีการประกาศเป็นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ กระทรวงแรงงานจะเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ในฐานะที่มีภารกิจคุ้มครองดูแลกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งรวมถึงการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่เป็นแรงงานต่างด้าวอพยพซึ่งอาจตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

กระทรวงแรงงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมบูรณาการการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ทั้งแรงงานประมง แรงงานภาคเกษตร แรงงานภาคอุตสาหกรรม และแรงงานที่รับใช้ในบ้าน ซึ่งแรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) กระทรวงแรงงานจึงมีนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานบังคับและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานไปสู่การปฏิบัติ

^๑ มูลนิธิผู้หญิง, การค้ามนุษย์, www.accomthailand.wordpress.com

สำหรับการปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในระดับพื้นที่ สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด เพื่อร่วมกันกำกับ ดูแล งานป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน แต่การปฏิบัติงานที่ผ่านมา ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ

ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้ดำเนินการโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้นำโครงการนี้มาเป็นผลงานเพื่อขอรับการประเมิน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน ระดับชำนาญการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกระบวนการงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน และวิธีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพต่อไปได้ และเป็นการสร้างความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอน ในการดำเนินงานโดยไม่ต้องศึกษาค้นคว้าใหม่ ช่วยทำให้ประหยัดเวลาและลดขั้นตอนในการศึกษางาน

๓.๒ ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิด

๓.๒.๑ นโยบายและแผนเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

(๑) สถานการณ์การค้ามนุษย์ด้านแรงงานในประเทศไทย

การค้ามนุษย์ในประเทศไทย กล่าวได้ว่าเป็นประเทศภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงประเทศหนึ่ง ที่ได้รับผลกระทบจากการที่องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติใช้ประเทศไทยเป็นแหล่งแสวงหาประโยชน์จากการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก เนื่องจากมีปัจจัยที่เอื้อประโยชน์ต่อการค้ามนุษย์หลายประการทำให้ประเทศไทยอยู่ในสถานะประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทาง ดังนี้

๑) ประเทศต้นทาง คือ ประเทศที่มีการส่งเด็กและหญิงไปค้าประเวณี ในต่างประเทศ

๒) ประเทศทางผ่าน คือ ประเทศที่รับเด็กและหญิงมาจากประเทศอื่น ทั้งในประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน และนอกภูมิภาคเข้ามา แล้วส่งต่อไปยังประเทศอื่น

๓) ประเทศปลายทาง คือ การนำเด็กและหญิงจากต่างประเทศเข้ามาค้าบริการทางเพศในประเทศไทย การบังคับใช้แรงงาน การบังคับขู่脅ให้เป็นขอทาน รวมถึงการกระทำใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรม

ในปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับที่ให้ความช่วยเหลือเหยื่อค้ามนุษย์ อาทิ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังคุ้มครองเหยื่อไม่ทั่วถึง เนื่องจากวิวัฒนาการของขบวนการค้ามนุษย์ และความหลากหลายของการนำระบบสารสนเทศเทคโนโลยีการสื่อสาร อีกทั้งความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งทำให้การค้ามนุษย์มิได้จำกัดเพียงเฉพาะเหยื่อที่เป็นเด็กและหญิงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงเหยื่อที่เป็นชาย และกฎหมายก็ยังไม่คุ้มครองชายที่กระทำทางเพศต่อชาย ซึ่งกฎหมายยังถือเป็นพื้นฐานความผิดอนาจารเท่านั้น

แต่ยังไม่ถือเป็นขั้นฐานความผิดกระทำซ้ำเรา ตลอดจนการคำนุญย์ในอดีต สังคมไทยมองเพียงแต่ว่าเป็นการคำประเวณีเท่านั้น แต่ในปัจจุบันการคำนุญย์ยังรวมไปถึงการใช้แรงงานที่ผิดกฎหมายด้วย

(๒) สถานการณ์การคำนุญย์ในจังหวัดอำนาจเจริญ

การคำนุญย์ของจังหวัดอำนาจเจริญ มีสถานะเป็นทางผ่านและปลายทาง เนื่องจากสภาพการณ์ของพื้นที่ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทางแม่น้ำโขงระยะทางยาวหลายกิโลเมตร เศรษฐกิจของประชากรส่วนใหญ่มาจากการทำเกษตรกรรม ยางพารา ไร่อ้อย ซึ่งมีความต้องการด้านแรงงานเพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ทำให้มีประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงลักลอบเดินทางเข้ามา เพื่อเป็นทางผ่านไปสู่จังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย โดยสรุปภาพรวมสถานการณ์การคำนุญย์ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญมีดังนี้

๑) สภาพปัญหาการคำนุญย์ด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ในสภาวะการณ์ไม่รุนแรง

๒) แรงงานกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่มีสัญชาติลาว ในประเภทกิจการรับใช้ในบ้านและกรรมกร

๓) การดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานมีการบูรณาการตรวจคุ้มครองแรงงานอย่างเป็นระบบ

(๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

๑) เป้าหมาย ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๔.๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดย

๑) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน อาทิ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการคำนุญย์ การหลบหนีเข้าเมือง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ๒) การติดตาม เฝ้าระวังป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ ๓) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการด้านแรงงานระดับจังหวัด (จังหวัดอำนาจเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) สามารถสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง อาทิ โครงการด้านการป้องกันการคำนุญย์ด้านแรงงาน โครงการตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบการ เป็นต้น

(๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการคำนุญย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการคำนุญย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อการดำเนินการช่วยเหลือ คุ้มครองเหยื่อ และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการคำนุญย์

ในประเทศไทย ในการดำเนินงานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ของกระทรวงแรงงาน ได้กำหนดตามค่านิยมและรายละเอียดตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ อำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานตามมาตรา ๔ และมาตรา ๖ ดังนี้

มาตรา ๔ “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอราน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับต้อว้วะเพื่อการค้าหรือบริการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเอง หรือของบุคคลอื่น โดยขู่เชื้ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

มาตรา ๖ ผู้ใดแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาผลประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

๒) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก
ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๕) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายซึ่งบัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครอง ดูแล สิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานของลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการ ทั้งภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ปัจจุบันพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ยังได้ขยายความคุ้มครองไปยังลูกจ้างในภาคเกษตร งานที่รับไปทำที่บ้าน และงานรับใช้ในบ้าน การคุ้มครองดูแลมิให้ลูกจ้างถูกละเมิดสิทธิหรือการกระทำใด ๆ จากนายจ้างอันเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม โดยครอบคลุมทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับสภาพการจ้าง และสภาพการทำงาน จากการที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศไว้หลายฉบับ ดังนั้นบทบัญญัติในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ นี้จะครอบคลุมในรายละเอียดตามอนุสัญญาที่ประเทศไทยให้สัตยาบันไว้ นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงหลักสิทธิมนุษยชนด้วย ซึ่งสิทธิที่ลูกจ้างพึงได้รับจากนายจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ จะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของกฎหมาย หรือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่นายจ้างจะต้องจัดให้มีขึ้นสำหรับลูกจ้าง และกำหนดบทลงโทษหากนายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ด้วยเหตุที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายมหาชนคือเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน บทลงโทษที่กำหนดไว้จึงเป็นทั้งบทลงโทษในทางแพ่ง และในทางอาญา

(๖) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติใด ๆ จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ โดยไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ผู้ปกครองจะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่ปกครองดูแลตามควรแก่ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น โดยผู้ปกครองจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ต่อเด็ก ดังต่อไปนี้

๑) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานพยาบาล บุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็ก ที่สาธารณะหรือสถานที่อื่นใด โดยเจตนาจะไม่รับเด็กกลับคืน

๒) ทิ้งเด็กไว้โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพ หรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม

๓) จงใจ หรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิต หรือสุขภาพอนามัย จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

๔) ปฏิบัติต่อเด็กลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก

๕) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

สำหรับบุคคลที่มีใช้ผู้ปกครอง พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ยังกำหนดข้อห้าม ที่มีให้บุคคลใดกระทำการกับเด็ก ดังนี้

๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำที่เป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจต่อเด็ก

๒) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิต หรือการรักษาพยาบาลแก่เด็ก ที่อยู่ในความดูแลของตนจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

๓) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร หรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดูเสี่ยงต่อการกระทำผิด

๔) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่น ที่ไม่ใช่ญาติของเด็ก ยกเว้นกรณีที่มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ของทางราชการ

๕) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอมให้เด็กไปเป็นขอทาน เร่ร่อน หรือใช้เด็ก เป็นเครื่องมือในการขอทาน หรือการกระทำผิด หรือการแสวงหาประโยชน์ทางมิชอบจากเด็ก

๖) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกาย หรือจิตใจ มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตหรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

๗) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬา หรือกระทำการ เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้า อันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก หรือทารุณกรรมต่อเด็ก

๘) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนัน หรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

๙) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม ยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมี ลักษณะลามก อนาจาร

๑๐) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุรา บุหรี่แก่เด็ก

นอกจากนี้ ใช้ด้านการเผยแพร่ โฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ยังกำหนดข้อห้ามมิให้ผู้ใด โฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชน หรือสื่อสารสนเทศข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก หรือ ผู้ปกครองของเด็ก โดยมีเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์ของเด็ก หรือเพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์จากเด็ก

(๗) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ให้มีการทำงานและการปฏิบัติตามกรอบที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการปฏิบัติของนายจ้างที่ว่าจ้างแรงงานต่างด้าวไว้ทำงานในสถานประกอบกิจการ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้นิยามความหมาย “คนต่างด้าว” ไว้ว่าหมายถึง “บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย” ซึ่งจากคำนิยามจะเห็นได้ว่า “คนต่างด้าว” จะระบุไว้เฉพาะบุคคลเท่านั้น กรณีของนิติบุคคล จะไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “คนต่างด้าว” ในการจ้างงานหรือการรับแรงงานต่างด้าวเข้าไว้ทำงาน พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้นายจ้าง ผู้ประกอบการ กำหนดงานที่ให้แรงงานต่างด้าวทำนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญต่าง ๆ อันได้แก่

๑) ความมั่นคงของชาติ

๒) โอกาสในการทำงานของคนไทย คือ ต้องไม่เป็นการแย่งแย่งอาชีพของคนไทย

๓) ความต้องการแรงงานต่างด้าว ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ

แรงงานต่างด้าวที่ประสงค์จะทำงานในประเทศไทย จะต้องแสดงความประสงค์ยื่นเรื่องขอรับใบอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ โดยมีเงื่อนไขว่าคนต่างด้าวที่ขอรับใบอนุญาตต้องอยู่ในราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าเมือง ทั้งนี้ใบอนุญาตจะมีอายุไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องออกใบอนุญาตให้ ซึ่งหมายความว่าแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตจะสามารถทำงานในประเทศไทยได้ ๒ ปี โดยระบุตัวนายจ้างที่แรงงานต่างด้าวจะทำงานด้วย แรงงานต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐแล้ว มีหน้าที่ในการส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการประกันค่าใช้จ่าย ในการส่งลูกจ้างซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวนั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักร โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างในการหักเงินค่าจ้างของลูกจ้างต่างด้าว และนำส่งเข้ากองทุน นอกจากนี้แรงงานต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด เงื่อนไขที่ได้วางไว้ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการขออนุญาตก็就会被พักถอนใบอนุญาตนั้น และหากเป็นกรณีแรงงานต่างด้าวได้นำส่งเงินเข้ากองทุนแล้ว และกลับออกไปนอกราชอาณาจักรโดยใช้ค่าใช้จ่ายของตนเอง ก็มีสิทธิได้รับเงินค่าจ้างที่ถูกหักไว้ และนำส่งเข้ากองทุนคืน

๓.๒.๒ แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

(๑) แนวความคิดความมั่นคงแห่งชาติ

เชิดชาย เหล่าหล้า (๒๕๓๒) กล่าวว่า ความมั่นคงแห่งชาติคือสภาวะการณ์หรือสภาพที่รัฐชาติ ภายใต้การนำของรัฐบาลที่มีอำนาจอธิปไตยในการปกครองดินแดนดังกล่าวด้วยตนเองที่สามารถดำรงอยู่ด้วยความปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นเกณฑ์การเสี่ยงใด ๆ ความเกรงกลัว ความกังวล และความสงสัย มีความเจริญก้าวหน้า มีเสรีต่อแรงกดดันต่าง ๆ ซึ่งจะประกันให้เกิดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนภายในชาติดำเนินไปได้อย่างอิสระ มีความแน่นแฟ้นเป็นปึกแผ่น มีความแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงไปโดยง่าย มีความอดทนต่อแรงกดดันต่าง ๆ ที่มากระทบในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านเอกราชอธิปไตย ในด้านสวัสดิภาพ ความปลอดภัย และผาสักของประชาชน ในด้านการปกครองของประเทศ และวิธีการดำเนินชีวิตของตน อีกทั้งต้องมีขีดความสามารถที่พร้อมเผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น องค์ประกอบของความมั่นคงแห่งชาติ จำแนกได้หลายประการ ดังนี้

๑) ความมั่นคงแห่งชาติเป็นเรื่องที่มีหลายมิติ มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมในเกือบจะแทบทุกเรื่อง ครอบคลุมนโยบายหรือการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลในประเทศนั้น ๆ

๒) ความมั่นคงแห่งชาติเป็นเรื่องของการดำรงหรืออยู่รอดของคน ประชาชน ชาติ หรือประเทศ หรือรัฐชาตินั้น ๆ และกินความหมายไปถึงการอยู่ต่อไปโดยมีการพัฒนาหรือไปในทางที่ดีขึ้น

๓) หลายประเทศจะคงความหมายของคำว่า "ความมั่นคง" ไว้ในรูปของนามธรรม ซึ่งจะแปรเปลี่ยนได้เมื่อมีความจำเป็น ตัวอย่างเช่นเรื่องของความมั่นคงของประเทศหนึ่ง อาจหมายถึงความhayนะของอีกประเทศหนึ่งในสมัยหนึ่ง และในอีกสมัยหนึ่งจะกลายเป็นเรื่องของความร่วมมือหรือเป็นมิตรประเทศกันก็ได้

๔) ความมั่นคงแห่งชาติมีความเกี่ยวข้องกับภัยคุกคามในฐานะที่จะทำให้ประเทศไม่มีความมั่นคง

๕) ความมั่นคงแห่งชาติมีความเกี่ยวข้องกับพลังอำนาจของชาติ ในฐานะที่พลังอำนาจแห่งชาติดังกล่าว เป็นขีดความสามารถหรือสิ่งที่จะทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง

๖) ความมั่นคงแห่งชาติมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์แห่งชาติ ในฐานะความมั่นคงแห่งชาติเป็นหนึ่งในผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางที่ชาติต้องไปหรือเป็นเป้าหมายที่ชาติต้องกระทำ

๗) ความมั่นคงแห่งชาติในแต่ละชาติมีความสัมพันธ์กันในเรื่องที่จะทำให้ส่งเสริมต่อกัน หรือทำให้เป็นภัยคุกคามต่อกัน แล้วแต่พลังอำนาจแห่งชาติ ผลประโยชน์แห่งชาติ

๘) ความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวข้องกับระดับของความมั่นคงในทุกระดับที่มีทั้งขัดแย้งต่อกันและส่งเสริมกัน ระดับของความมั่นคงดังกล่าวคือความมั่นคงของโลก (International Security หรือ Global Security) ความมั่นคงของภูมิภาค (Regional Security) และในเรื่องหรือระดับอื่น ๆ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวคิดความมั่นคงแห่งชาติ คือ ความมั่นคงแห่งชาติซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับการมีกำลังทหารที่เข้มแข็งอย่างเดียว ต้องอาศัยความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การสนับสนุนจากประชาชน รวมทั้งอุดมการณ์ของการรักษาความมั่นคงของประเทศ และความผาสุกหรือความพึงพอใจของประชาชนต่อสภาพความเป็นอยู่หรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย

(๒) แนวคิดนโยบายต่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ทองใบ อีรณันท์ทางกูร (๒๕๕๘) กล่าวว่า การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศมีความสำคัญอยู่ ๒ ประการ คือ

๑) การรักษาเอกราชและความมั่นคง นโยบายต่างประเทศของแต่ละประเทศจะมีลักษณะมุ่งต่อต้านการขยายตัวของประเทศอื่น ๆ ที่เห็นว่าเป็นภัยอันตรายต่อเอกราชและความมั่นคงของประเทศตน สมมุติฐานที่ว่าหากรัฐของตนเกิดความรู้สึกว่าไม่ปลอดภัย ก็จะมุ่งขยายอำนาจของรัฐตัวอย่างเช่น สหรัฐอเมริกามีความรู้สึกวิตกกังวลถึงความไม่ปลอดภัยของตน กรณีประเทศอิรักสะสมและผลิตอาวุธชีวภาพ จึงหาทางบีบด้วยวิธีการทางการทูต จนในที่สุดต้องใช้กำลังทหารเข้าทำสงครามและยึดครองประเทศอิรักอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่าเอกราชและความมั่นคงของประเทศเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

๒) การแสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การดำเนินนโยบายต่างประเทศต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีความสำคัญควบคู่กับผลประโยชน์

ทางการเมือง ขาดมหาอำนาจจะใช้นโยบายทางเศรษฐกิจ การค้าขายและการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ เพื่อแผ่ขยายลัทธิอุดมการณ์ วัฒนธรรม และเพิ่มอิทธิพลของตนในประเทศอื่น ๆ เช่น การใช้การค้าเพื่อเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ และการทำให้ประเทศอื่น ๆ ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของตน เช่น สหรัฐอเมริกาสนับสนุนให้เอกชนของตนเข้าไปลงทุนกิจการอุตสาหกรรมในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีความสำคัญด้านยุทธศาสตร์ทางการเมือง เช่น ลงทุนด้านกิจการน้ำมันในเวเนซุเอลา ลิเบีย และซาอุดีอาระเบีย ลงทุนด้านกิจการเหมืองแร่ เกษตรกรรม และโทรศัพท์ในประเทศลาตินอเมริกา รวมทั้งการเป็นประเทศคู่ค้าที่ได้เปรียบต่อประเทศในแถบลาตินอเมริกา เป็นต้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การยกเว้นอัตราภาษีขาเข้า การตั้งกำแพงภาษี หรือการจำกัดประเภทสินค้าขาเข้า เป็นต้น นอกจากการค้าแล้ว การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศต่าง ๆ ด้วยการให้กู้ยืมหรือการให้เปล่า ขณะเดียวกันก็จะพยายามสร้างอิทธิพลทางด้านจิตวิทยาควบคู่ไปด้วย ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือทางด้านการทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ การเผยแพร่อุดมการณ์ลัทธิความเชื่อ และวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวคิดนโยบายต่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คือ นโยบายต่างประเทศที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และระหว่างตัวแสดงต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดสันติภาพหรือความขัดแย้งขึ้นได้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนั้นจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งประเทศต่าง ๆ มักจะดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อให้ฝ่ายตนได้เปรียบหรือได้ประโยชน์มากกว่าอีกฝ่ายหนึ่งเสมอ

(๓) แนวความคิดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

ศูนย์บัญชาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (๒๕๕๙) กล่าวว่า รัฐบาลได้เพิ่มความเข้มข้นในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์หลากหลายมาตรการเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิของแรงงานในประเทศไทยทุกสัปดาห์อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยก ว่าเป็นแรงงานไทยหรือแรงงานสัญชาติอื่น เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน” โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ เพื่อขับเคลื่อนงานในภาพรวมของกระทรวงแรงงานให้เป็นเอกภาพอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนส่งเสริม ปกป้องสิทธิของแรงงานและสร้างกลไกการติดตามงานที่มีประสิทธิผลผ่านการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานระดับกรม ระดับจังหวัดและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑) การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนในการให้แรงงานต่างด้าวที่ทำงานในประเทศไทยทุกคนได้ทำงานแบบถูกต้องตามกฎหมาย โดยผ่านกระบวนการพิสูจน์สัญชาติและดำเนินการตามกรอบ MOU โดยเฉพาะกลุ่ม OSS ที่อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สัญชาติโดยอนุญาตให้ทำงานได้ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

๒) การแก้ไขกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดสถานที่ที่ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อแรงงานเด็ก และพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดี ได้แก่ การเพิ่มพนักงานตรวจแรงงาน โดยแต่งตั้งพนักงานราชการเป็นพนักงานตรวจแรงงาน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นให้มาช่วยในการ

ตรวจแรงงาน การฝึกอบรมพนักงานตรวจแรงงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจแรงงาน การดำเนินคดี บริษัทจัดหางานและสายหรือนายหน้าเถื่อน

๔) การดูแลสิทธิและสวัสดิการ กระทรวงแรงงานกำหนดนโยบายในการคุ้มครองแรงงานต่างด้าวให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อกำกับ ดูแล และตรวจสอบให้แรงงานต่างด้าวได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามกฎหมาย สรุปลงได้ดังนี้

(๔.๑) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการให้จัดตั้งศูนย์ฯ โดยระยะแรกจัดตั้ง ณ จังหวัดตาก หนองคาย สระแก้ว มีภารกิจที่สำคัญ ดังนี้

(๑) มีภารกิจในการส่งมอบใบอนุญาตทำงาน อบรม ให้ความรู้ด้านต่าง ๆ

(๒) ตรวจ คัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตามสัญญาจ้าง ไม่ได้ถูกชักจูง หลอกลวงและมีความพร้อมที่จะทำงาน ก่อนอนุญาตให้เข้ามาทำงานในประเทศไทย

(๓) เป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ กรณีแรงงานต่างด้าว เดินทางกลับปกติ ซึ่งแยกจากกรณีที่ถูกดำเนินคดีหรือถูกส่งตัวกลับ

(๔) เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างนายจ้างและแรงงานต่างด้าว

(๔.๒) ศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานจัดตั้งศูนย์ฯ ร่วมกับ NGOs เพื่อช่วยเหลือแรงงาน ระยะแรกจัดตั้ง ๑๐ จังหวัดที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก แบ่งเป็นจังหวัดชายทะเล ๖ จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี สงขลา สมุทรปราการ ชลบุรี ระนอง และจังหวัดไม่ติดชายฝั่งทะเล ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ นครราชสีมา ขอนแก่น ตาก

(๔.๓) การเปลี่ยนนายจ้าง เพื่อป้องกันไม่ให้แรงงานต่างด้าวถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง กระทรวงแรงงานได้กำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเปลี่ยนไปทำงานกับนายจ้างรายใหม่ทุกประเภทกิจการและทุกท้องที่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

(๔.๔) ส่งเสริมการเข้าถึงช่องทางการร้องเรียน ได้แก่ การจัดจ้างล่ามสื่อสารภาษา การจัดจ้างผู้ประสานงานด้านภาษา MOU การให้บริการล่ามร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง การจัดทำ Website ๖ ภาษา สำหรับแรงงาน

๕) ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(๕.๑) ความร่วมมือกับประเทศต้นทางในการนำเข้าแรงงานตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ข้อตกลง (Agreement) และความร่วมมือ (Cooperation) ระหว่างประเทศ

(๕.๒) ความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคม (NGOs) โดยจัดตั้งศูนย์สวัสดิภาพ และธรรมาภิบาลแรงงานประมง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กระทรวงแรงงานร่วมกับองค์การสะพานปลา สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ ศูนย์อภิบาลผู้เดินทางทะเลสงขลาและบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง ณ บริเวณท่าเทียบเรือประมงจังหวัดสงขลา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานภาคประมงที่ทำงานอย่างถูกกฎหมาย โดยให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้ความรู้ด้านสิทธิประโยชน์ ตลอดจนให้คำปรึกษา รับเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อให้แรงงานสามารถประกอบอาชีพโดยมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตตามหลักมนุษยธรรม และได้จัดตั้งเพิ่มในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ เกาะสมุย จังหวัดชลบุรี อำเภอบางน้ำ จังหวัดระยอง และองค์การสะพานปลาจังหวัดปัตตานี

(๕.๓) ความร่วมมือระหว่างกระทรวงแรงงาน ILO และ EU กระทรวงแรงงานมีความร่วมมือกับ ILO และ EU ในโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อต่อต้านรูปแบบการทำงานที่ไม่เป็นที่ยอมรับในอุตสาหกรรมประมงและอาหารทะเล รวมทั้งจัดการหาประโยชน์จากแรงงานซึ่งมีกรอบความร่วมมือในประเด็น ดังนี้

(๑) เสริมสร้างความเข้มแข็ง กรอบการดำเนินงานด้านกฎหมาย นโยบาย และการควบคุมตรวจสอบในภาคการประมงและอาหารทะเลด้วยการยกระดับมาตรฐานแรงงานและสนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มมากขึ้น

(๒) พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานตรวจแรงงานให้มีประสิทธิภาพ ในเรื่องการจัดแจงและการปฏิบัติเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์และการละเมิดสิทธิแรงงาน

(๓) เพิ่มระดับการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานและสิทธิในการทำงาน ด้วยการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี (Good Labour Practices : GLP) และกลไกการร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มความตระหนักให้แก่กลุ่มห่วงโซ่อุปทาน

(๔) พัฒนาในเรื่องการเข้าถึงการให้บริการและการช่วยเหลือแก่แรงงานและผู้เสียหายที่ถูกกดขี่โดยผ่านองค์การภาคประชาสังคมและสหภาพแรงงาน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวความคิดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน คือ การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้วยความหลากหลาย ใช้มาตรการเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิของแรงงานในประเทศไทยทุกสัญชาติอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นแรงงานไทยหรือแรงงานสัญชาติอื่น โดยกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิเช่น จัดระเบียบแรงงานต่างด้าว การแก้ไขกฎหมายที่สำคัญ การบังคับใช้กฎหมาย และการดำเนินคดี การดูแลสิทธิและสวัสดิการให้แรงงานต่างด้าว และร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

(๔) ทฤษฎี/แนวความคิดเชิงระบบ

อัญชลี ธรรมะวิจิตร (๒๕๕๒) กล่าวว่า “ระบบ” ไม่ว่าจะพบในลักษณะใดก็ตาม จะหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกัน ซึ่งแสดงถึงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบนั้น ๆ อย่างชัดเจน ระบบในสภาพที่เป็นทฤษฎี เรียกว่า ทฤษฎีระบบ (Systems Theory) อันประกอบด้วย

(๔.๑) องค์ประกอบในระบบ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน ดังนี้

๑) ปัจจัยนำเข้า (Input) อาจได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน ทรัพยากรต่าง ๆ รวมไปถึงเวลาและสถานที่

๒) กระบวนการ (Process) ได้แก่ เทคนิค วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ

๓) ผลที่ได้รับหรือผลผลิต (Output) เป็นผลที่ได้รับจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการทั้งหมด ผลผลิตเป็นสิ่งที่ต้องการในขั้นสุดท้ายของระบบ ผลผลิตอาจเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน เช่น ในกระบวนการผลิตสินค้า ก็อาจหมายถึงการเพิ่มคุณภาพ การเพิ่มจำนวน การยืดอายุผลผลิต การเปลี่ยนรูปผลิตภัณฑ์ การลดต้นทุนการผลิต การลดต้นทุนการขนส่ง ลดอุบัติเหตุ หรือการเปลี่ยนแปลงในด้านดีอื่น ๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ ในระบบจะต้องมีการตรวจสอบอยู่ทุกขั้นตอน เรียกว่า Feedback หรือ ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งเป็นการบอกให้รู้ว่า แต่ละขั้นตอนดีหรือไม่ดีเพียงใด อย่างไร ตัวอย่างเช่น ในกรรมวิธีการผลิต

ถ้าในด้านปัจจัยนำเข้า จะต้องมีการตรวจสอบว่าวัตถุดิบที่ใช้ มีคุณภาพตรงตามความต้องการหรือไม่ อาจรวมไปถึงกรรมวิธีในการสั่งซื้อวัตถุดิบ การเก็บรักษา การขนส่ง ฯลฯ ในด้านกระบวนการผลิต อาจจะต้องตรวจสอบสูตรการผลิต การทำงานของเครื่องจักร การแบ่งหน้าที่ทำงาน การมอบหมาย ความรับผิดชอบ วิธีสั่งการ การควบคุม การรายงาน เป็นต้น สำหรับด้านผลผลิตนั้น ต้องตรวจสอบว่าผลผลิตที่ได้มีปริมาณและคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดหรือไม่ อย่างไร ตรงกับวัตถุประสงค์หลักขององค์กรหรือไม่ ตลอดจนยังมีส่วนที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาขึ้นอย่างไร

(๔.๒) องค์ประกอบที่อยู่นอกระบบ โดยทั่วไป มักมีองค์ประกอบอื่นที่อยู่นอกระบบที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบที่สำคัญ ๓ ประการ ดังนี้

๑) ทรัพยากร ได้แก่ ปัจจัยด้านมนุษย์ เงิน วัสดุ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ
๒) ความคาดหวัง ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ผลิต ของลูกค้า ของนายจ้าง ของรัฐบาล ของชุมชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

๓) สภาพแวดล้อม เช่น ภาวะการณ์ตลาด ภาวะเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การปกครอง การเมือง และสังคม เป็นต้น

(๔.๓) ความสำคัญของการนำแนวความคิด/ทฤษฎีเชิงระบบไปใช้ในการปฏิบัติงาน

๑) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงาน/องค์กรสามารถกำหนดกรอบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกำกับดูแลกระบวนการทำงานทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ

๒) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เนื่องจากสามารถสื่อสารกระบวนการทำงานทุกขั้นตอนกับทีมงานได้กระจ่างชัด ทำให้สามารถอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ในมุมมองที่ถูกต้องและครอบคลุม

๓) ทำให้มองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้น หรือสิ่งที่กำลังปฏิบัติอยู่ รวมไปถึงความผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดจากระบบได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และสามารถหาวิธีแก้ไขได้ทันเวลาที่ ซึ่งเป็นผลดีทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

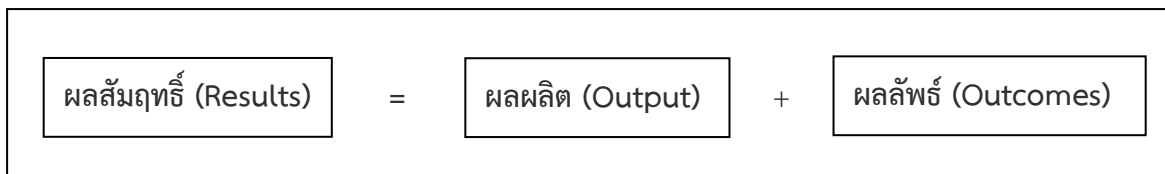
๔) เป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีความถูกต้อง ประหยัดทรัพยากร ทันตามเวลาที่กำหนด และสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวความคิดเชิงระบบหมายถึง การบริหารจัดการมีลักษณะต่อเนื่องกันและสัมพันธ์กัน รวมทั้งต้องพึงพาอาศัยซึ่งกันและกันของหน่วยงานย่อยต่าง ๆ กับส่วนรวมทั้งหมด ความสำเร็จในการจัดการองค์กรขึ้นอยู่กับการจัดการของทุกระบบ มิใช่ระบบหนึ่งระบบใด ความสำเร็จในการจัดการขององค์กร ซึ่งถือว่าเป็นระบบรวม ต้องอาศัยความสำเร็จของระบบย่อยทุกระบบ เพราะแต่ละระบบเกี่ยวข้องผูกพันกับระบบใหม่คือองค์กร

(๕) แนวความคิดการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

อัครเดช ยมภักดี (๒๕๕๘) กล่าวว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญต่อผลการดำเนินงานและตรวจวัดผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ทั้งในแง่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicator : KPI) รวมไปถึงการกำหนดเป้าหมาย (Target) และวัตถุประสงค์ (Objective) ไว้ล่วงหน้า โดยอาศัยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารองค์กร สมาชิกองค์กร รวมไปถึงเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานขององค์กร

ภาพที่ ๑ ผังการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results – Based Management : RBM)

ผลผลิต (Outputs) หมายถึง งานบริการ หรือกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ทำเสร็จสมบูรณ์พร้อมส่งมอบให้ประชาชนผู้รับบริการ ผลผลิตเป็นผลงานที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมของส่วนราชการโดยตรง ตัวอย่างเช่น ผลผลิตของแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ได้แก่ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการประชุมชี้แจง สัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือฝึกอบรมด้านการค้ามนุษย์ จำนวน ๖๕๐ คน หรือการตรวจสถานประกอบการด้านประมงทะเลและกลุ่มเป้าหมาย ๓๐ แห่ง ๒๑๐ คน เป็นต้น

ผลลัพธ์ (Outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นติดตามมา ผลกระทบ หรือเงื่อนไขที่เกิดจากผลผลิต ผลลัพธ์มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชนผู้รับบริการและสาธารณชน ตัวอย่างเช่น ประชาชนที่เข้าร่วมการประชุมชี้แจง สัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือฝึกอบรมด้านการค้ามนุษย์ร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังการค้ามนุษย์ในทุกพื้นที่เป็นผลลัพธ์ของการจัดการประชุมชี้แจง สัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือฝึกอบรมด้านการค้ามนุษย์ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ หรือสถานประกอบการด้านประมงทะเลและกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามนโยบายของรัฐและกฎหมายแรงงานอย่างถูกต้อง ทำให้นานาชาติและประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการ เป็นผลลัพธ์ของการตรวจสถานประกอบการด้านประมงทะเลและกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

การบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นมีหลักที่สำคัญ ๖ ประการ ดังนี้

๑) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ความถูกต้องเป็นธรรม และการปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

๒) หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย

๓) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส

๔) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ

๕) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน

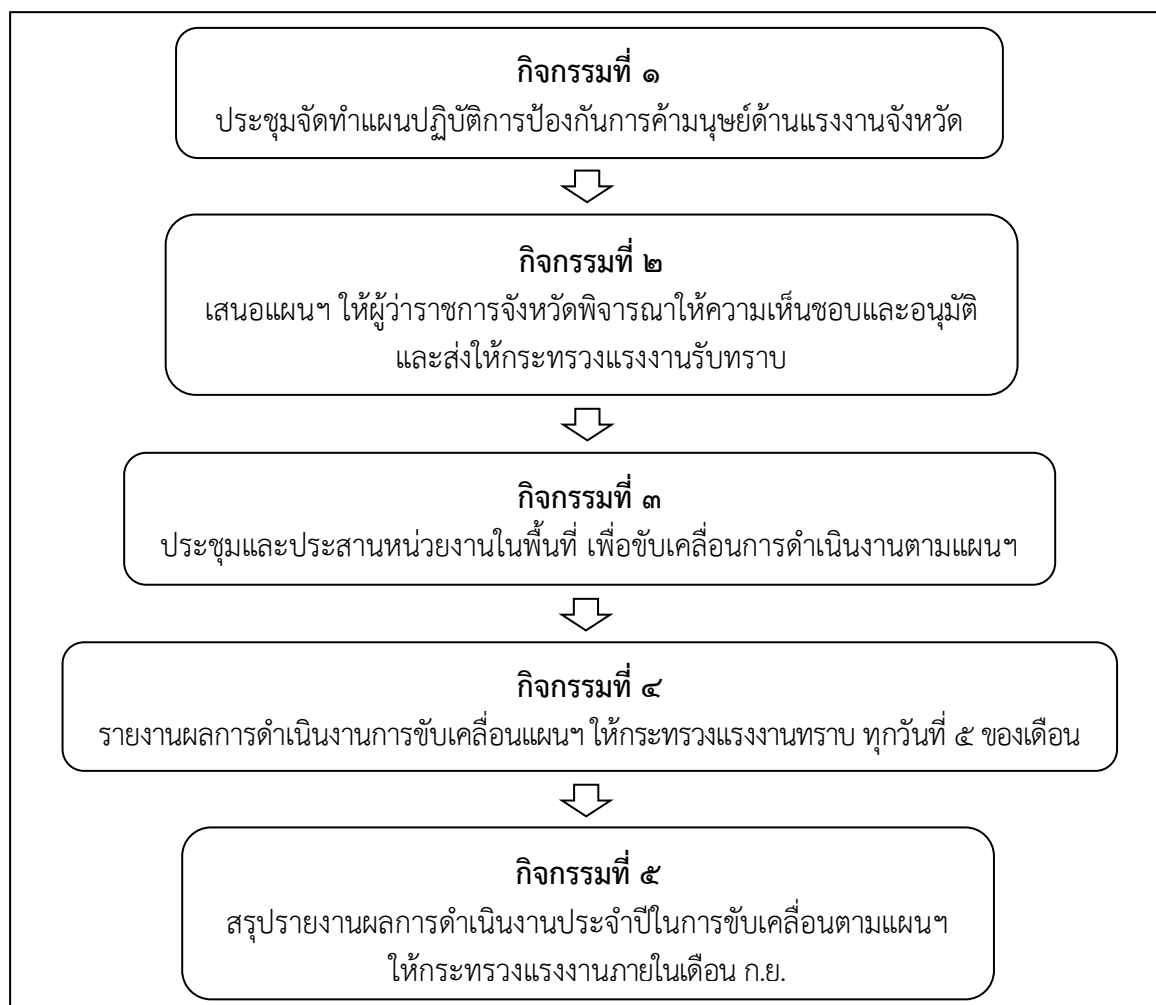
๖) หลักความคุ้มค่า (Utility) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยมีความประหยัด คุ้มค่า และมีคุณภาพ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวความคิดการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง วิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์หรือผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก โดยมีการวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์มีหลักสำคัญ ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้ขอรับการประเมินในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินการโครงการป้องกันปัญหาการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขออธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนโครงการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน โดยแบ่งออกเป็น ๕ กิจกรรม ดังนี้

ภาพที่ ๒ ผังกิจกรรมการดำเนินงานโครงการป้องกันปัญหาการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

รายละเอียดและกิจกรรมการดำเนินงาน

๔.๑ กิจกรรมที่ ๑ ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้ขอรับการประเมินดำเนินการจัดประชุมศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ โดยจัดทำหนังสือเรียนเชิญคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานประจำจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ในพื้นที่เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบซึ่งแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว มีสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์

ด้านแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ แผนงาน โครงการ และกิจกรรม เพื่อดำเนินการดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การคุ้มครอง แก้ไขปัญหา และช่วยเหลือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้แรงงานกลุ่มเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาเครือข่ายและบริหารข้อมูล

(๒) แผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีโครงการและกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนการทำงาน

๑) จัดประชุมเพื่อขับเคลื่อนและติดตามการปฏิบัติของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ เดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน ๑๒ ครั้ง

๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ครั้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การคุ้มครอง แก้ไขปัญหา และช่วยเหลือ

๑) ดำเนินการช่วยเหลือคุ้มครอง เยียวยา และติดตามสิทธิประโยชน์ด้านแรงงาน ให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแรงงานบังคับหรือค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑) จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกิจกรรมกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่และจัดทำแผนตรวจแรงงานกลุ่มเสี่ยง จำนวน ๑ ครั้ง

๒) ดำเนินการตรวจแรงงานกลุ่มเสี่ยงตามแผนที่กำหนดร่วมกัน เดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน ๑๑ ครั้ง

๓) หาข่าวและกำหนดเป้าหมายการตรวจร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงและฝ่ายปกครองในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำแผนตรวจตามการข่าว เดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน ๑๑ ครั้ง (ตรวจตามคำสั่ง คสช ๑๐๑/๒๕๕๗)

๔) ดำเนินการตรวจตามแผนที่กำหนดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน ๑๑ ครั้ง (ตรวจตามคำสั่ง คสช ๑๐๑/๒๕๕๗)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้แรงงานกลุ่มเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการ

๑) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สิทธิ หน้าที่ และบทลงโทษ จำนวน ๑ ครั้ง

๒) รณรงค์สร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารท้องถิ่น อาทิ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุชุมชน รายการโทรทัศน์ท้องถิ่น จำนวน ๔ ครั้ง

๓) ดำเนินการส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดทำแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (GLP) หรือจัดมาตรฐานแรงงานไทย (TLS) จำนวน ๑๒ แห่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาเครือข่ายและบริหารข้อมูล

- ๑) จัดทำหรือปรับปรุงทะเบียนรายชื่อพร้อมช่องทางติดต่อภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบัน จำนวน ๑ เล่ม
- ๒) จัดประชุมหรือสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการค้ำมนุษย์ให้กับภาคีเครือข่าย จำนวน ๑ ครั้ง
- ๓) สร้างช่องทางการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ำมนุษย์ผ่านกลุ่ม line จำนวน ๑ ช่องทาง

๔.๒ กิจกรรมที่ ๒ เสนอแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ จากนั้นส่งให้กระทรวงแรงงานรับทราบ

ผู้ขอรับการประเมิน ปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ จากการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจัดทำบันทึกเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และอนุมัติโครงการป้องกันปัญหาการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบแผนและอนุมัติโครงการดังกล่าวแล้ว จึงดำเนินการทำหนังสือประทับตรา จัดส่งให้กระทรวงแรงงานรับทราบ ภายในระยะเวลาที่กระทรวงแรงงานกำหนด โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

(๑) จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกิจกรรมกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ และจัดทำแผนตรวจแรงงานกลุ่มเสี่ยง ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๒) หาข่าวและกำหนดเป้าหมายการตรวจแรงงานต่างด้าวร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคง และฝ่ายปกครองในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำแผนตรวจตามการข่าว ดำเนินการโดย สำนักงานจัดหางานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๓) ดำเนินการตรวจแรงงานกลุ่มเสี่ยงตามแผนที่กำหนดร่วมกัน ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน

(๔) ดำเนินการช่วยเหลือคุ้มครอง เยียวยา และติดตามสิทธิประโยชน์ด้านแรงงาน ให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแรงงานบังคับ หรือค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน โดย สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ และสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอำนาจเจริญ

(๕) จัดประชุมเพื่อขับเคลื่อนและติดตามการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงานระดับจังหวัด ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๖) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ สิทธิ หน้าที่ และบทลงโทษ ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๗) รณรงค์สร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารท้องถิ่น อาทิ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุชุมชน รายการโทรทัศน์ท้องถิ่น ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๘) ดำเนินการส่งเสริมให้สถานประกอบการกิจการขอรับการรับรองมาตรฐานแรงงานไทย (TLS) หรือประกาศแสดงตนเอง ดำเนินการโดย สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๙) จัดทำหรือปรับปรุงทะเบียนรายชื่อพร้อมช่องทางติดต่อภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบัน ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๑๐) จัดประชุมหรือสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการค้ามนุษย์ให้กับภาคีเครือข่าย ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

(๑๑) สร้างช่องทางการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ ผ่านกลุ่ม line ดำเนินการโดย สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

๔.๓ กิจกรรมที่ ๓ ประชุมหรือประสานหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานและติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้ขอรับการประเมิน ดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) การขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการฯ

(๑.๑) จัดทำหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมลงพื้นที่ออกตรวจบูรณาการสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานตามแผนปฏิบัติการฯ เดือนละ ๑ ครั้ง โดยดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๑๑ ครั้ง

(๑.๒) จัดสัมมนาให้ความรู้แก่อาสาสมัครแรงงานและภาคีเครือข่ายเพื่อให้ความรู้สำหรับการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยได้จัดทำหนังสือเชิญอาสาสมัครแรงงานและภาคีเครือข่ายเข้าร่วมสัมมนา และจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อมทำหนังสือขอความอนุเคราะห์วิทยากรให้มาบรรยายในหัวข้อที่กำหนด

(๑.๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โดยออกแบบเนื้อหาข้อมูลป้ายประชาสัมพันธ์ (Roll up) เพื่อใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สิทธิ หน้าที่ และบทลงโทษ

(๑.๔) จัดทำข้อความประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน โดยทำหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาสัมพันธ์ข้อความดังกล่าว อาทิเช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัดอำนาจเจริญ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดอำนาจเจริญ นายกสมาคมสื่อมวลชนจังหวัดอำนาจเจริญ นายกสมาคมนักจัดรายการวิทยุจังหวัดอำนาจเจริญ

(๑.๕) ปรับปรุงทะเบียนรายชื่อพร้อมช่องทางติดต่อภาคีเครือข่ายป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๖) สร้างช่องทางการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ผ่านกลุ่ม line

(๒) การติดตามผลการดำเนินงาน

ผู้ขอรับการประเมินจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนปฏิบัติงานป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าวทุกเดือน ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๑๑ ครั้ง โดยจัดทำหนังสือเชิญประชุมทุกเดือน ซึ่งทุกหน่วยงานต้องรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมพร้อมทั้งปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ

และประสิทธิผลสูงสุด พร้อมหาทางแก้ไขปัญหาลุปรรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานในครั้งต่อไป

๔.๔ กิจกรรมที่ ๔ รายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ให้กระทรวงแรงงานทราบ ทุกวันที่ ๕ ของเดือน

ผู้ขอรับการประเมินได้นำผลจากการประชุมติดตาม มาจัดทำสรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวตามแบบฟอร์มที่กระทรวงแรงงานกำหนด ให้กระทรวงแรงงานทราบ ภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน (พ.ย. ๒๕๖๐ – ก.ย. ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๑๑ ฉบับ) โดยส่งไฟล์ข้อมูลทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moltraffic3458@gmail.com

๔.๕ กิจกรรมที่ ๕ รายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี การขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ให้กระทรวงแรงงานภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑

ผู้ขอรับการประเมินจัดทำรายงานประจำปี สรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ให้กระทรวงแรงงานในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ จำนวน ๑ เล่ม

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ

ไม่มีผู้ร่วมดำเนินการ

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ผู้ขอรับการประเมินมีส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีรายละเอียดของงานที่ผู้เสนอปฏิบัติสรุปได้ดังนี้

๖.๑ ดำเนินการจัดประชุมศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ โดยจัดทำหนังสือเรียนเชิญคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประจำจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในพื้นที่เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖.๒ ปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ จากการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจัดทำบันทึกเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และอนุมัติโครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบแผนและอนุมัติโครงการดังกล่าวแล้ว จึงดำเนินการทำหนังสือประทับตรา จัดส่งให้กระทรวงแรงงานรับทราบ ภายในระยะเวลาที่กระทรวงแรงงานกำหนด

๖.๓ ดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) การขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการฯ

(๑.๑) จัดทำหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมลงพื้นที่ออกตรวจบูรณาการสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

ตามแผนปฏิบัติการฯ เดือนละ ๑ ครั้ง โดยดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๑๑ ครั้ง

(๑.๒) จัดสัมมนาให้ความรู้แก่อาสาสมัครแรงงานและภาคีเครือข่ายเพื่อให้มีความรู้สำหรับการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยได้จัดทำหนังสือเรียนเชิญอาสาสมัครแรงงานและภาคีเครือข่ายเข้าร่วมสัมมนา และจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อมทำหนังสือขอความอนุเคราะห์วิทยากรให้มาบรรยายในหัวข้อที่กำหนด

(๑.๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โดยออกแบบเนื้อหาข้อมูลป้ายประชาสัมพันธ์ (Roll up) เพื่อใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สิทธิ หน้าที่ และบทลงโทษ

(๑.๔) จัดทำข้อความประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน โดยทำหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาสัมพันธ์ข้อความดังกล่าว อาทิเช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัดอำนาจเจริญ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดอำนาจเจริญ นายกสมาคมสื่อมวลชนจังหวัดอำนาจเจริญ นายกสมาคมนักจัดรายการวิทยุจังหวัดอำนาจเจริญ

(๑.๕) ปรับปรุงทะเบียนรายชื่อพร้อมช่องทางติดต่อภาคีเครือข่ายป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๖) สร้างช่องทางการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ผ่านกลุ่ม line

(๒) การติดตามผลการดำเนินงาน

จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนปฏิบัติงานป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าวทุกเดือน ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๑๑ ครั้ง โดยจัดทำหนังสือเชิญประชุมทุกเดือน ซึ่งทุกหน่วยงานต้องรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมพร้อมทั้งปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด พร้อมหาทางแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานในครั้งต่อไป

๖.๔ นำผลจากการประชุมติดตามมาสรุปผลการดำเนินการการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว ตามแบบฟอร์มที่กระทรวงแรงงานกำหนด ส่งให้กระทรวงแรงงานภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป โดยกระทรวงแรงงานกำหนดให้จัดส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๑๑ ฉบับ

๖.๕ จัดทำรายงานประจำปี สรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ตามแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ให้กระทรวงแรงงาน จำนวน ๑ เล่ม

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๗.๑ ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ

จังหวัดอำนาจเจริญ มีแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ แผน

๗.๒ ผลสำเร็จของงานเชิงคุณภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ และได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับ กฎระเบียบ วิธีการปฏิบัติ ตลอดจนได้รับการดูแลโดยปราศจากปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๘.๑ กลุ่มเป้าหมายผู้ผ่านการสัมมนา ประชุม อบรม ชี้แจงสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจในนโยบาย กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการค้ามนุษย์ ด้านแรงงาน ทำให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี

๘.๒ ผู้ประกอบการต่าง ๆ และผู้รับเหมาตัดอ้อยที่จ้างแรงงานต่างด้าวปฏิบัติตามกฎระเบียบของ ทางการอย่างเคร่งครัด สามารถป้องกันการกีดกันทางค้าจากต่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลให้ประเทศไทย ได้รับการประเมิน TIP Report ในระดับที่ดีขึ้นในอนาคต

๘.๓ ผู้ใช้แรงงานในกลุ่มกิจการไร่อ้อย และกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านได้รับการคุ้มครองดูแล ตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในการทำงาน และมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมผู้ใช้แรงงานและผู้ประกอบอาชีพด้านอื่น ๆ

๘.๔ ปัญหาอาชญากรรมและคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานในกิจการไร่อ้อยหรือ ผู้ใช้แรงงานในกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ ทำให้เกิดความสงบสุข ในสังคมและเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ

๙. ความยั่งยืนในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

๙.๑ การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ เพื่อจัดประชุม พิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการมีความล่าช้า เนื่องด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการค้ามนุษย์ มีภารกิจมาก จึงทำให้การกำหนดวันประชุมล่าช้า

๙.๒ เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประจำจังหวัด

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ ควรสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถึงช่วงเวลาที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมประชุม จัดทำแผนปฏิบัติการล่วงหน้า แล้วจึงกำหนดวันประชุมที่ทุกหน่วยมีความพร้อมตรงกัน จากนั้นจึงจัดทำ หนังสือเชิญอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ เพื่อให้การประชุมทำแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมครบทุกหน่วย และได้แผนปฏิบัติการที่มีความสมบูรณ์ ในทุกมิติด้านการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ต้องศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมด้านทักษะการจัดทำแผน และความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ ด้านแรงงาน เพื่อให้การดำเนินงานการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานของจังหวัดมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด บรรลุตามวัตถุประสงค์ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ ของกระทรวงแรงงาน

ส่วนที่ ๒

ข้อเสนอแนวความคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

ชื่อเรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหา ยาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ ที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง เพราะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย เป็นปัญหาต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ครอบครัว โดยเฉพาะปัญหา ยาเสพติด ในสถานประกอบการนับเป็นปัญหาที่ลดรั้งความเจริญก้าวหน้าของประเทศ โทษและพิษภัยของยาเสพติด ที่มีต่อผู้ใช้แรงงาน นอกจากจะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพร่างกาย และจิตใจของผู้เสพแล้วยังทำให้เกิดผลเสียต่อสถานประกอบการนั้น ๆ ด้วย

กระทรวงแรงงานจึงได้ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. จัดทำ “โครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นายจ้าง/เจ้าของและลูกจ้างในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คน ลงมา ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด และเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกัน ยาเสพติดในกลุ่มแรงงานซึ่งอยู่ในสถานประกอบกิจการผ่านกลไกอาสาสมัครแรงงาน อันจะนำไปสู่กระบวนการกำหนดนโยบายและสนับสนุนให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน ป้องกันและเฝ้าระวังในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในกลุ่มแรงงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายผู้นำด้านภัยยาเสพติดจากเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน เพื่อพัฒนางานการส่งเสริมเครือข่ายด้านภัยยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักตรวจและประเมินผล กลุ่มงานสนับสนุนเครือข่าย และประสานภูมิภาค เป็นผู้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานและจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินโครงการฯ

จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดมาตลอด โดยได้เล็งเห็นความสำคัญถึงปัญหาพิษภัยของยาเสพติดที่แพร่ระบาดในสถานประกอบกิจการ จึงมีแนวคิดที่จะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการในจังหวัดอำนาจเจริญ และได้มอบหมายให้สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลผู้ใช้แรงงานในจังหวัด ดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติดเรื่อยมา ซึ่งในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยอาสาสมัครแรงงานภายในจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ โดยการเข้าไปแจกสื่อประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบกิจการที่ต้องแก่สถานประกอบกิจการในชุมชนของตนเอง ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ เห็นว่าการทำงานของอาสาสมัครแรงงานในเรื่องยาเสพติดมีความเสี่ยงต่อสวัสดิภาพ และความปลอดภัยในการทำงาน เพราะอาจถูกกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเข้าใจว่าเป็นสายให้กับตำรวจ เพื่อที่จะมาจับกุม ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยของอาสาสมัครแรงงาน เห็นควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติดที่เหมาะสมกับพื้นที่ และปลอดภัยกับอาสาสมัครแรงงานมากยิ่งขึ้น

๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

๒.๑ บทวิเคราะห์

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่บ่อนทำลายความสงบสุขของคนในสังคม ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากขึ้น แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งมีเป้าหมายในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา ประชาชนโดยทั่วไป และกลุ่มแรงงาน จากข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดพบว่า ประชากรวัยแรงงานตอนต้น คือ ช่วงอายุ ๒๑ - ๒๕ ปี เป็นกลุ่มที่เข้ารับการบำบัดรักษามากเป็นอันดับสองรองจากกลุ่มเยาวชน จึงเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเร่งดำเนินการป้องกัน แก้ไขและสอดส่องเฝ้าระวัง เนื่องจากประชากรกลุ่มดังกล่าวเป็นกำลังผลิตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ รัฐบาลจึงกำหนดให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤตินิยมชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตาม ช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศ ภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด โดยกำหนดให้มีแผนปฏิบัติการ ๕ ประการ คือ

(๑) เสริมสร้างพลังแผ่นดิน เน้นชุมชนและหมู่บ้านที่ต้องนำพลังจากทุกภาคส่วน และน้อมนำพระราชเสาวนีย์ฯ เป็นหลักปฏิบัติมาประมวลพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังทั่วประเทศ เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขยายกองทุนแม่แห่งแผ่นดิน

(๒) การแก้ปัญหาผู้เสพ หลักสำคัญคือ ต้องถือว่าผู้เสพคือคนไข้ที่ป่วย รัฐบาลต้องการเห็นคนกลับคืนเป็นคนดีของสังคม โดยแบ่งการบำบัดเป็น ๓ ระดับ คือ ผู้ป่วยหนัก ปานกลาง และเล็กน้อย โดยผู้ป่วยหนักและปานกลางต้องร่วมมือกับโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ของกองทัพบกและกระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุขต้องบำบัดรักษา ส่วนผู้ป่วยเล็กน้อยนั้นจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมบูรณาการให้หายขาด และฟื้นฟูการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดและสร้างอาชีพใหม่ให้มีงานทำ

(๓) การป้องกันพื้นที่กลุ่มเสี่ยง โดยจัดพื้นที่ว่างเปล่าในพื้นที่กลุ่มเสี่ยงให้มีลานกิจกรรม และกีฬาทดแทน ไม่ให้กลุ่มเสี่ยงไปค้ายาเสพติด

(๔) การปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและผู้ทรงอิทธิพลที่ยึดหลักนิติธรรม มาตรการทางกฎหมายต้องเป็นไปอย่างยุติธรรม จริงจัง เข้มงวด

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศและชายแดน ในการป้องกัน ป้องปราม ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ และนำสารตั้งต้นเข้ามาในประเทศ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องไม่พัวพันกับยาเสพติดเด็ดขาด และขอให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาและใช้มาตรการทางปกครองวางไว้เป็นภาพรวม และพยายามกำจัดปริมาณการค้ายาเสพติดข้ามชาติจากทุกแหล่ง

ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการนับเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง โดยผลกระทบจากปัญหาการใ้ขายาเสพติดของผู้ใช้แรงงาน นอกจากส่งผลต่อสถานประกอบกิจการ เช่น ความไม่ปลอดภัยในการทำงาน มาตรฐานการจัดการของสถานประกอบกิจการ ผลต่อสุขภาพและปริมาณการผลิต ซึ่งจะเกิดผลกระทบ

ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมแล้ว ยังได้ส่งผลร้ายต่อประชาชนผู้บริโภค เช่น อุบัติภัยบนถนน ซึ่งส่วนมากเกิดจากคนขับรถกัญชาบ้า หรือเสพยาเสพติดบางชนิดระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในการขนส่งสินค้า ซึ่งสาเหตุการใช้อยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน มีสาเหตุหลัก ๓ ประการ คือ

(๑) เกิดจากผู้ใช้แรงงานเอง การใช้อยาเสพติดของผู้ใช้แรงงาน เมื่อเสพยาแล้วเกิดความสนุกสนาน เกิดความเพลิดเพลิน และเป็นการคลายเครียด

(๒) เกิดจากเจ้าของสถานประกอบกิจการขาดคุณธรรม ต้องการแสวงหาผลกำไรมากขึ้น โดยการเอาเปรียบผู้ใช้แรงงานด้วยการสร้างแรงจูงใจในทางที่ผิด เช่น การเพิ่มค่าตอบแทนให้กับพนักงาน ขั้รถยนต์โดยสารในช่วงเทศกาลสำคัญ ผู้ใช้แรงงานจึงจำต้องฝืนทำงานเกินกว่าสภาพร่างกายจะรับได้ จึงต้องพึ่งยาเสพติดโดยไม่ตั้งใจ

(๓) เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน คือ สภาพแวดล้อมการทำงานที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดบางชนิด เช่น ผู้ใช้แรงงานที่มีอาชีพช่างเฟอร์นิเจอร์ ช่างทาสี ที่ต้องเกี่ยวข้องกับสารระเหย ประเภททินเนอร์และกาว เป็นต้น สภาพการทำงานบังคับ เนื่องจากเจ้าของสถานประกอบกิจการต้องการเร่ง ผลงานให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดหรือทันตามฤดูกาล จึงต้องใช้อยาเสพติดประเภทกระตุ้น เพื่อให้เกิด ความตื่นตัว และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานมากยิ่งขึ้น

กระทรวงแรงงาน จึงมีนโยบายส่งเสริมให้อาสาสมัครแรงงานเป็นกลไกขับเคลื่อนงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมาในพื้นที่ เนื่องจาก อาสาสมัครแรงงานทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประสานงาน ระหว่างแรงงานกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในพื้นที่ ซึ่งถือว่าเป็นสื่อบุคคลที่มีการทำงานที่เข้าถึง ประชาชนและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ประกอบกับที่ผ่านมาสำนักงาน ป.ป.ส. ยังไม่ได้มีการพัฒนากลไก เพื่อทำหน้าที่ในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่แรงงานในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา แต่การปฏิบัติงานด้านยาเสพติดนั้น อาสาสมัครแรงงานต้องเข้าถึงสถานประกอบกิจการ ซึ่งมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในชีวิตของอาสาสมัครแรงงาน เพราะอาจเป็นการขัดผลประโยชน์ หรือ อาจจะถูกกลุ่มผู้ค้ายาหรือเสพยาเสพติด เข้าใจว่าเป็นสายให้กับตำรวจ

ผู้ขอรับการประเมิน เห็นควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัย ยาเสพติดที่เหมาะสมกับพื้นที่ และปลอดภัยกับอาสาสมัครแรงงาน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้แก่อสาสมัครแรงงานในการขับเคลื่อนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมาในพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของอาสาสมัครแรงงาน และ เพื่อให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงานมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๒ แนวความคิด

๒.๒.๑ แนวความคิดการดำเนินยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

อัมพร ภูแก้ว (๒๕๕๖) กล่าวว่า ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด แห่งชาติ ได้เสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ ดังนี้

(๑) การแก้ไขและพลิกสถานการณ์ให้อาสาสมัครแรงงานเอาชนะยาเสพติด จำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือของทุกภาคส่วนจนเกิดเป็นพลังแผ่นดิน ซึ่งเป็นปัจจัยเงื่อนไขสำคัญลำดับแรกในการเอาชนะ ยาเสพติด

(๒) การแก้ไขปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องตัดวงจรปัญหา ๓ วงจร ได้แก่ การแก้ไข ปัญหาการผลิต การค้ายาเสพติด การลดปัญหาผู้เสพผู้ติด การแก้ไขกลุ่มเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผู้เสพติด

รายใหม่ แนวทางการเอาชนะยาเสพติดตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดนี้ มุ่งการดำเนินยุทธศาสตร์ด้วยการมีส่วนร่วมของคนในชาติทุกภาคส่วน โดยไม่ส่งผลกระทบในทางลบ เพื่อเป็นรากฐานการนำไปสู่ความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหา จึงดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

(๒.๑) ใช้หลักเมตตาธรรม ในการตักเตือนผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบและเดือนร้อนมากที่สุด จำเป็นต้องได้รับการเยียวยา รักษาโดยเร่งด่วนอันเป็นการคืนคนสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติด้วยความเข้มแข็ง และกระบวนการมีส่วนร่วมของพลังสังคมและพลังชุมชน การตักเตือนกลุ่มเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ ด้วยการแก้ปัญหา กลุ่มเสี่ยง พื้นที่เสี่ยง และสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มเด็กและเยาวชน

(๒.๒) การลดปัญหาการผลิต การค้ายาเสพติด ด้วยการปราบปราม เพื่อนำผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติดมาลงโทษด้วยมาตรการทางกฎหมาย และกลไกกระบวนการยุติธรรมอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ซึ่งจะต้องดำรงความเข้มแข็งเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาผู้เสพ ผู้ติดยา และกลุ่มเสี่ยง

(๒.๓) สร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศในทุกกระดับ เพื่อหยุดยั้งการผลิต และร่วมมือกันในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า ส่งออกยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด ทั้งนี้ การตักเตือนปัญหาแต่ละด้าน ต้องมีการดำเนินยุทธศาสตร์ทุกด้านอย่างบูรณาการและผสมผสานสอดคล้องสัมพันธ์กัน ตามสถานการณ์ของพื้นที่ โดยมุ่งต่อเป้าผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการร่วมกัน

(๓) ความยั่งยืนของการเอาชนะยาเสพติดอยู่ที่ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน ที่จะสามารถเฝ้าระวัง ดูแลและแก้ปัญหาต่อเนื่องในระยะยาว จึงเป็นจุดแตกหักของปัญหา เงื่อนไขความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีความเอาใจจริงเอาใจในระดับพื้นที่ โดยการบูรณาการและการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานองค์กรทุกระดับทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และท้องถิ่น ยึดหลักการร่วมกันคิดร่วมกันวางแผน ร่วมกันทำงาน สร้างเอกภาพในการทำงานแบบบูรณาการโดยกำหนดกลไกการทำงานในลักษณะของศูนย์อำนวยการที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการจากส่วนกลาง และมีการส่งการไปยังภูมิภาค รวมทั้งกำหนดเจ้าภาพในแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน

(๔) แนวทางหลักของการบริหารจัดการจึงใช้พื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการแบ่งพื้นที่ในการดูแลและสอดส่องในเรื่องภัยของยาเสพติด มอบบทบาทความรับผิดชอบร่วม โดยให้อำนาจกับผู้ว่าราชการจังหวัด ที่จะระดมสรรพกำลังในพื้นที่ โดยมีคณะผู้บริหารในพื้นที่ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในจังหวัด ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารในพื้นที่ ร่วมเป็นทีมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหา โดยมีทีมระดับอำเภอประกอบด้วย นายอำเภอ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธร สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาชุมชนอำเภอ และผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เป็นแกนขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับผู้นำ และแกนนำในหมู่บ้าน ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น โดยการระดมการประชาคมเป็นหลัก

(๕) การปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด มุ่งให้สามารถลดความรุนแรงของปัญหายาเสพติดจนไม่กระทบความเดือดร้อนและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในทุกพื้นที่ภายในระยะเวลา ๑ ปี และมุ่งดำเนินมาตรการต่อเนื่องโดยปฏิบัติการตามสถานการณ์เป็นระยะควบคู่กับการกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อกำหนดแนวทางสร้างความยั่งยืนในการแก้ปัญหายาเสพติดในระยะยาว

จากแนวคิดและความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวความคิดการดำเนินยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาเสพติด หมายถึง การบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติด โดยต้องแก้ไขปัญหา ๓ ข้อ คือ ผู้ผลิตหรือผู้ค้า ผู้เสพ และกลุ่มเสี่ยง ที่จะเสพ ซึ่งการจะเอาชนะปัญหาเสพติดได้ ชุมชน หมู่บ้าน ต้องเข้มแข็งช่วยกันเฝ้าระวังและป้องกัน และภาครัฐต้องใช้หลักการบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นศูนย์กลาง แบ่งอำนาจการบริหารจัดการในพื้นที่ มีคณะกรรมการในพื้นที่ร่วมเป็นทีมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหา

๒.๒.๓ แนวความคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ

ตามธรรม จินากุล (๒๕๕๐) กล่าวว่า การบูรณาการจะต้องมีตัวยูนที่เป็นหลักอยู่ ๓ อย่าง คือ

(๑) มีหน่วยย่อยองค์ประกอบ ชิ้นส่วน อวัยวะ หรือชิ้น ระดับ แ่ง ด้านที่จะเอามา ประมวลเข้าด้วยกัน อันนี้เป็นสิ่งที่จะเอามาประมวลเข้าด้วยกันคือ สิ่งย่อย ส่วนย่อย

(๒) หน่วยย่อยนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอิงอาศัยซึ่งกันและกัน อันนี้อาจจะเลยไปถึง ลักษณะที่ว่ายืดหยุ่นปรับตัวได้ มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลาด้วย

(๓) เมื่อรวมเข้าด้วยกันแล้วก็จะเกิดความครบถ้วนเต็มบริบูรณ์ โดยมีความประสาน กลมกลืน เกิดภาวะได้ที่ พอดี หรือสมดุล พอได้หรือพอดีสมดุลแล้วองค์รวมนั้นก็มีชีวิตชีวา ดำรงอยู่และ ดำเนินไปด้วยดีอันเป็นภาวะของบูรณาการ ถ้าครบ ๓ อย่างนี้ก็เป็นบูรณาการ สามอย่างนี้เป็นตัวยูนที่จำเป็น ตามสภาวะ ส่วนในทางปฏิบัติจะมีหลักและกระบวนการอย่างไร ก็พิจารณาว่ากันอีกส่วนหนึ่ง แต่สิ่งที่ต้องเน้น ก็คือว่าความพอดีหรือได้ที่หรือสมดุล ซึ่งเป็นภาวะที่ต้องการของบูรณาการนั้น เราจะแสดงลักษณะ ออกมาให้เห็นเป็นข้อสำคัญได้ ๒ อย่าง คือ เมื่อเป็นองค์รวมแล้ว องค์รวมนั้นมีชีวิตชีวาหรือดำเนินไปด้วยดี องค์รวมนั้นเกิดมีภาวะและคุณสมบัติของมันเองที่ต่างจากภาวะและคุณสมบัติขององค์ประกอบทั้งหลาย

จากแนวคิดและความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวความคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ หมายถึง การทำให้หน่วยย่อย ๆ ทั้งหลายที่สัมพันธ์อิงอาศัยซึ่งกันและกัน เข้ามาร่วมทำหน้าที่ประสานกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียว ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตัว การบูรณาการนั้น เราจะเอาหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งมารวมเข้าในองค์รวมที่มีหน่วยย่อยอื่นอยู่แล้วก็ได้ หรือจะเอาหน่วยย่อย ทั้งหลายที่ต่างแยกกันอยู่มารวมเข้าด้วยกันเป็นองค์รวมก็ได้ ซึ่งเรียกว่าบูรณาการทั้งสิ้น

๒.๒.๔ แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารเวลา

กุลภา วัฒนวิสุทธิ (๒๕๓๗) กล่าวว่า การบริหารเวลา หรือ ความสามารถในการแยกแยะ ลำดับความสำคัญ หรือความจำเป็นก่อนหลังของงาน และดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีอย่างได้ผลน่าพอใจ ตามเป้าหมายที่ระบุภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ชัชวาล อยู่คงศักดิ์ (๒๕๓๘) กล่าวว่า การบริหารเวลา หรือ การจัดการกับเวลา ใช้เวลา ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดที่สุด ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสม ปรับแผนการใช้เวลาตามสมควรกับสถานการณ์ ปรับตัวเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ค้นหาแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ฝึกฝนการบริหารเวลา และนำเทคนิคการประหยัดเวลามาใช้เพื่อความสำเร็จของผลงาน และ ความสมบูรณ์ของชีวิต

จากแนวคิดและความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเวลา หมายถึง การใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ด้วยการวางแผน จัดระบบการใช้เวลา และการจัดลำดับความสำคัญของงานตามความเร่งด่วนได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๒.๒.๕ แนวความคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและการนำเสนอ

ทักษะการสื่อสาร

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (๒๕๕๗) กล่าวว่า องค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ การสบสายตา สีหน้า ท่าทาง การสัมผัส ระยะห่าง

การสื่อสารทางลบ จะแสดงออกทั้งภาษาท่าทาง และทางคำพูด

(๑) ด้านท่าทาง เช่น การจ้องมองอย่างไม่เหมาะสม สีหน้าบึ้งตึง เฉยเมย เพิกเฉย ท่าทีเย็นชา ขาดความใกล้ชิด ไม่มีการปฏิสัมพันธ์โดยการสัมผัส

(๒) ด้านคำพูด เช่น พูดจาไม่ชัดเจน กำกวม ไม่รู้เรื่อง คลุมเครือ หรือไม่บอกความต้องการที่แท้จริง เจ้ากี้เจ้าการ สั่งสอน ประชดประชัน กล่าวหา เปรียบเทียบ ตำหนิ ตีเตียน บ่น ตำว่า

(๓) ด้านอื่น ๆ ได้แก่ ไม่พูดเพราะคิดว่าอีกฝ่ายรู้แล้ว พูดผ่านคนอื่น ทำให้เกิดความเข้าใจผิด ต่วนสรุปทั้งที่ยังฟังความไม่ครบถ้วน แปลความหมายในเชิงลบ ชอบพูดถึงความผิดพลาดในอดีตของอีกฝ่าย ไม่ใส่ใจในสิ่งที่อีกฝ่ายพูด ไม่ยอมพูดคุยกัน หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง เพราะคิดว่าพูดที่ไรทะเลาะกันทุกที แต่ภายในอาจเต็มไปด้วยความโกรธ น้อยใจ และไม่สบายใจ เป็นต้น

การสื่อสารทางบวก มีองค์ประกอบที่ควรแสดงออก ดังนี้

(๑) สีหน้า สีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงการใส่ใจรับฟังที่แสดงออกจะช่วยให้บรรยากาศในการสื่อสารดีขึ้น

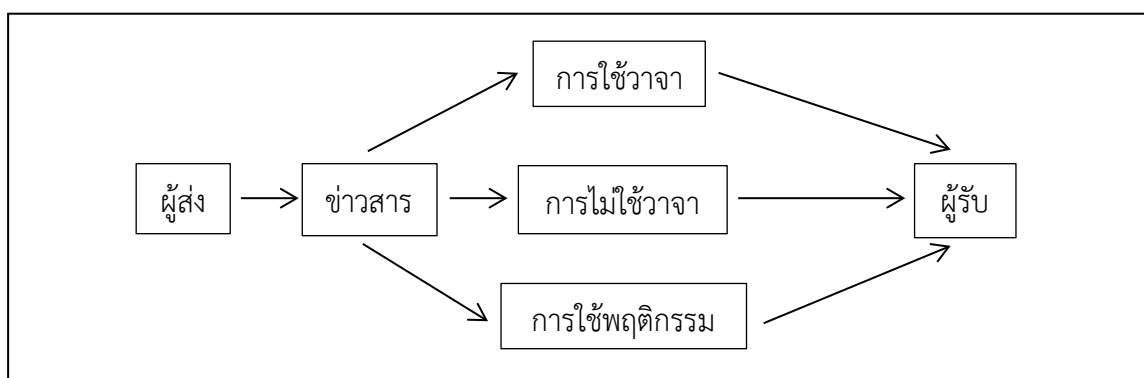
(๒) การสบสายตา จะทำให้การพูดจาดีขึ้น และอาจช่วยระงับอารมณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างพูดคุยกันได้

(๓) ท่าทาง การแสดงออกว่าสนใจรับฟังสิ่งที่อีกฝ่ายพูด จะทำให้อีกฝ่ายอยากพูดคุยด้วย เช่น อาจแสดงออกด้วยการผงกศีรษะรับ การโน้มตัวเข้าหาแทนที่จะยืนกอดอก หรือยืนตัวแข็งพูดคุยกัน

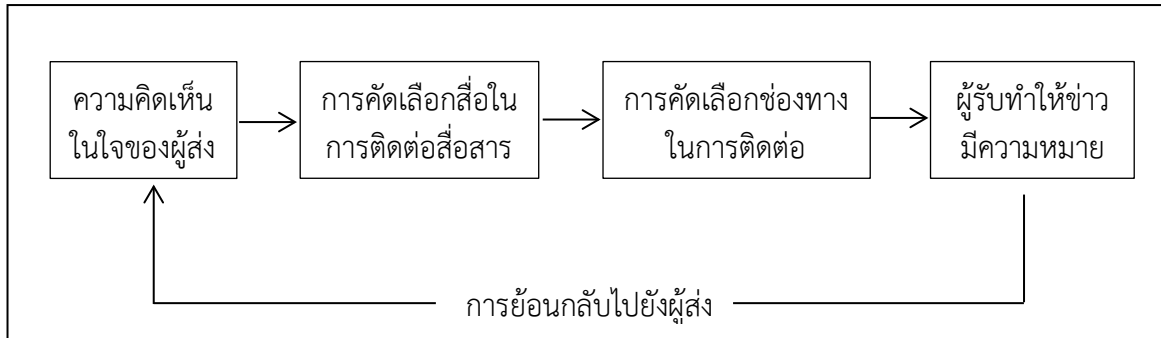
(๔) การสัมผัส จะช่วยให้เกิดความรู้สึกทางใจ ถึงความรักใคร่อบอุ่น และสนิทสนม เช่น การจับมือ จับต้นแขน การโอบกอด

(๕) ระยะห่าง ควรมีการพูดคุยกันในระยะใกล้ เพื่อที่จะไม่คลาดเคลื่อนในการรับฟัง และจะได้ไม่ต้องตะโกนใส่กัน

ภาพที่ ๓ ผังองค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร

ภาพที่ ๔ ผังขั้นตอนของกระบวนการติดต่อสื่อสาร

ทักษะที่ผู้นำเสนอควรสร้างเสริม

สมิต (๒๕๕๑) กล่าวว่า ผู้นำเสนอจะต้องศึกษาและฝึกฝนตนเองให้มีทักษะหลายด้าน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้นำเสนอที่ดี เพราะผู้นำเสนอเป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จของการนำเสนอ โดยทั่วไปผู้นำเสนอจะต้องเสริมสร้างทักษะดังต่อไปนี้

(๑) ทักษะในการคิด

ต้องเรียนรู้ และสร้างความชำนาญชัดเจนในการคิด แม้ว่าจะมีเนื้อหาสาระจากข้อมูลที่มีอยู่ ผู้นำเสนอจะต้องคิดพิจารณาเลือกใช้ข้อมูล และลำดับความคิด เพื่อจะนำเสนอให้เหมาะสมแก่ระยะเวลา และโอกาส

(๒) ทักษะในการฟัง

ต้องสดับรับฟัง และสังสมปัญญาเป็นการรอบรู้จากการได้ฟัง ผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะนำเสนอเพื่อนำมาถ้อยแถลง เรียบเรียงเป็นเนื้อหาในการนำเสนอ

(๓) ทักษะในการพูด

ต้องฝึกฝนการพูด เพื่อบอกเล่าเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้รับฟังการนำเสนอเห็นด้วย อันจะเป็นทางทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการนำเสนอ

(๔) ทักษะการอ่าน

ต้องเป็นนักอ่านที่มีความชำนาญชัดเจนในการสังสมข้อมูล สามารถประมวลความรู้นำมาใช้ในการนำเสนอได้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้รับการนำเสนอ

(๕) ทักษะในการเขียน

การเขียนเป็นการแสดงความคิด ความเชื่อ ความรู้ ความรู้สึก อารมณ์ และทัศนคติผ่านตัวอักษร ต้องมีความประณีต เลือกใช้คำด้วยการรู้ความหมายที่แท้จริง และถูกต้องเหมาะสม

(๖) ทักษะในการถ่ายทอด

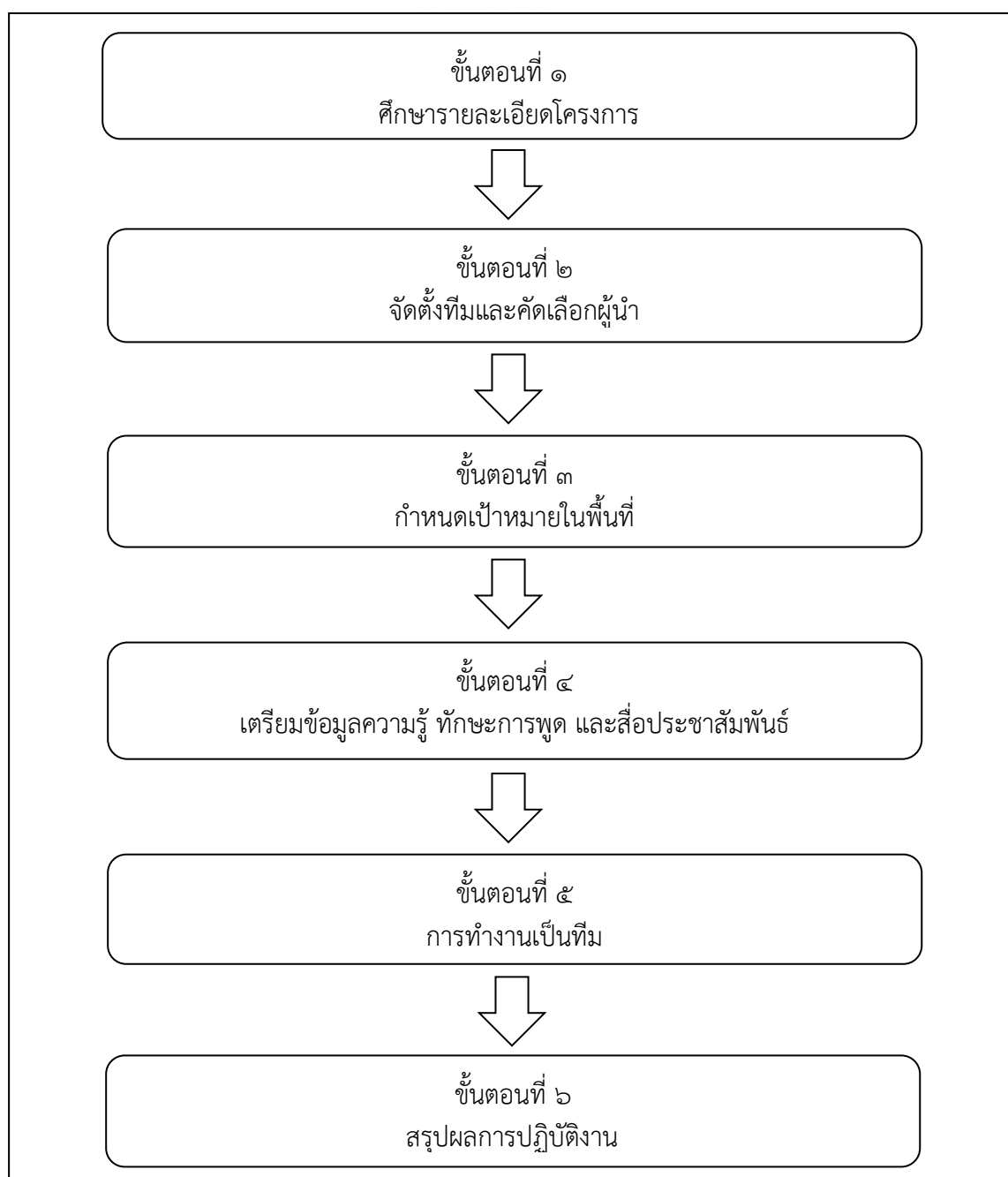
ต้องฝึกฝนการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ด้วยวิธีการนำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสถานการณ์ในการนำเสนอ

จากแนวคิดและความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินสรุปได้ว่า แนวความคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและการนำเสนอ คือ การสื่อสารซึ่งมีทั้งการสื่อสารทางลบ และการสื่อสารทางบวก จึงควรใช้การสื่อสารทางบวกในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสนใจรับฟัง และมีบรรยากาศในการสื่อสารที่ดี ส่วนทักษะการนำเสนอที่ควรสร้างเสริมขึ้นนั้น ควรมีทั้งทักษะทางด้านความคิด ทักษะในการฟัง ทักษะในการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะในการเขียน และทักษะการถ่ายทอด

๒.๓ ข้อเสนอ

การดำเนินงานโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด หัวใจสำคัญของโครงการคืออาสาสมัครแรงงานเข้าไปให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่นายจ้าง ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการ และดำเนินการส่งเสริม เชิญชวนให้มีการแสดงเจตนารมณ์ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด ซึ่งขับเคลื่อนโดยอาสาสมัครแรงงาน เกิดความปลอดภัยในสวัสดิภาพ และชีวิตของอาสาสมัครแรงงานผู้ปฏิบัติงาน ผู้ขอรับการประเมินจึงเสนอให้มี “แนวทางการดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานในโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด” โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ ๕ แผนผังแนวทางการดำเนินงานของอาสาสมัครแรงงาน โครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติด

แนวทางการดำเนินงานของอาสาสมัครแรงงาน

(๑) ศึกษารายละเอียดโครงการ

ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของโครงการอาสาสมัครแรงงานด้านภัยยาเสพติดของกระทรวงแรงงานในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ให้อาสาสมัครแรงงานมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพื่อการวางแผนการทำงาน การประสานงานบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

(๒) จัดตั้งทีมและคัดเลือกผู้นำ

ดำเนินการจัดประชุมอาสาสมัครแรงงาน จัดตั้งทีมงานในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และเข้าถึงพื้นที่ดำเนินการทั่วทั้งจังหวัด อาทิเช่น ๑ อำเภอ ๑ ทีม และในแต่ละทีมต้องมีหัวหน้า โดยให้สมาชิกในทีมทำการคัดเลือกหัวหน้า อาจเป็นแกนนำอาสาสมัครแรงงานระดับอำเภอที่มีการแต่งตั้งไว้อยู่แล้ว หรือทีมอาจจะทำการคัดเลือกใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจของโครงการในแต่ละปีงบประมาณ และนำพาทีมดำเนินการได้ตามเป้าหมายของโครงการ

(๓) กำหนดเป้าหมายในพื้นที่

แจ้งให้หัวหน้าทีมแต่ละทีมจัดประชุมภายในทีมเพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นสถานประกอบการ นายจ้าง หรือลูกจ้าง ตามที่โครงการกำหนดประเภทของกลุ่มเป้าหมายไว้ โดยกระจายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมทุกตำบล อาทิเช่น กลุ่มเป้าหมายเป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คน ทีมอาสาสมัครแรงงานแต่ละทีมต้องมีการประชุม โดยให้อาสาสมัครแรงงานแต่ละท่านเสนอสถานประกอบการที่คาดการณ์ว่ามีความเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลของตนเอง และให้ทีมร่วมกันพิจารณาคัดเลือก ทั้งนี้ ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายให้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

(๔) เตรียมข้อมูลความรู้ ทักษะการพูด และสื่อประชาสัมพันธ์

จัดอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครแรงงานในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานประกอบการ ทักษะการถ่ายทอดในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น การพูดนำเสนอ การแนะนำ การให้ความรู้ การชักจูง การส่งเสริม การโน้มน้าว เพื่อให้ นายจ้างและลูกจ้างคล้อยตาม หรือปฏิบัติตามคำแนะนำ และการนำเสนอประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ ประกาศจากทางราชการ หรือสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น ๆ ก่อนการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงาน และแนะนำให้อาสาสมัครแรงงานศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสามารถหาได้จากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือทางสื่อ social media

(๕) การทำงานเป็นทีม

ชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวทางการทำงานเป็นทีม ว่าการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดเป็นการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในชีวิตของผู้ปฏิบัติงาน เพราะอาจปะทะกับผู้เสพ หรือผู้ค้าโดยไม่คาดหมาย ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน ควรออกปฏิบัติงาน รมรงค์ ให้ความรู้ปรึกษา แนะนำ ในรูปแบบทีม ไม่ควรไปเพียงลำพัง ถึงแม้จะเป็นสถานประกอบการภายในชุมชนของอาสาสมัครแรงงานเอง หรือนายจ้าง หรือลูกจ้างที่อาสาสมัครแรงงานรู้จักอยู่แล้ว นอกจากจะปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานแล้ว การทำงานเป็นทีมยังสร้างความน่าเชื่อถือ และสามารถช่วยให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่อาจตกหล่นจากการปฏิบัติงานเพียงลำพังได้อีกด้วย

(๖) สรุปผลการปฏิบัติงาน

แจ้งอาสาสมัครแรงงานว่าหลังจากการปฏิบัติงานรณรงค์ การส่งเสริม ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ แก่กลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทีมอาสาสมัครแรงงานแต่ละทีม ต้องมีการประชุมสรุปการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานในครั้งถัดไปมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ และมีความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสูงสุด และให้รายงานผลการดำเนินงานแก่สำนักงาน แรงงานจังหวัด เพื่อสรุปและรายงานกระทรวงแรงงานต่อไป

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ อาสาสมัครแรงงานที่ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานที่กำหนด มีการทำงานเป็นทีม ซึ่งเพิ่มความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สามารถลดความเสี่ยงที่เป็นอันตรายในสวัสดิภาพ และชีวิตของ อาสาสมัครแรงงานที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานโครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด

๓.๒ แนวทางการดำเนินงานดังกล่าว สามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิง ซึ่งแสดงถึงวิธีการปฏิบัติงาน ที่มีระเบียบ หลักเกณฑ์และขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครแรงงานทั่วประเทศ ในการปฏิบัติงาน ด้านยาเสพติดในพื้นที่

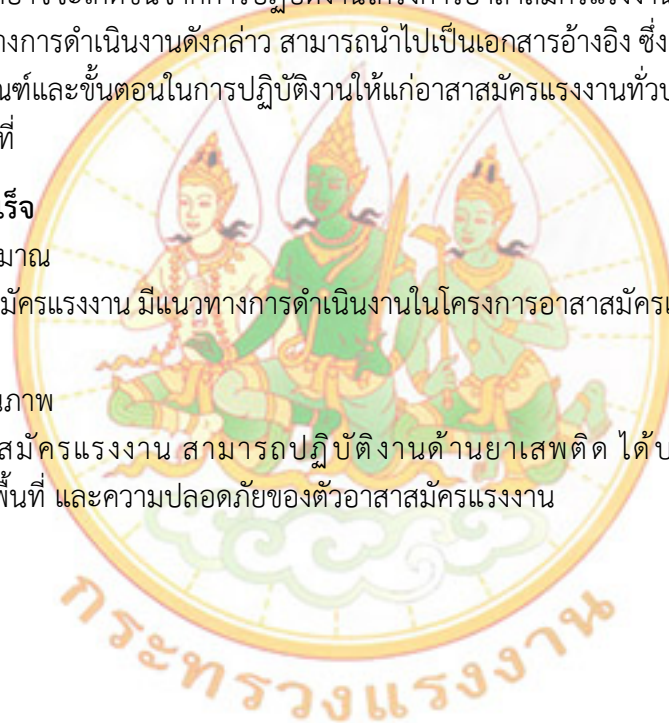
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๑ เชิงปริมาณ

อาสาสมัครแรงงาน มีแนวทางการดำเนินงานในโครงการอาสาสมัครแรงงานต้านภัยยาเสพติด จำนวน ๑ แนวทาง

๔.๒ เชิงคุณภาพ

อาสาสมัครแรงงาน สามารถปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม ความเหมาะสมของพื้นที่ และความปลอดภัยของตัวอาสาสมัครแรงงาน

บรรณานุกรม

- กรมการจัดหางาน. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑. อัดสำเนา.
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑.
- กรุงเทพมหานคร : บางกอกบล็อก, ๒๕๕๐.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. การค้ามนุษย์. กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๔๗.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖. อัดสำเนา.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑. อัดสำเนา.
- กุลภา วัฒนวิสุทธิ์. การบริหารเวลาบริหารชีวิต. กรุงเทพมหานคร : ไลบรารี่, ๒๕๓๗.
- ซัชวาล อยู่คงศักดิ์. คู่มือการบริหารเวลา. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, ๒๕๓๘.
- เชิดชาย เหล่าหล้า. ศัพท์และความหมายต่าง ๆ ทางด้านความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์และคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง. เอกสารประกอบการศึกษา วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๓๒. อัดสำเนา.
- ตามธรรม จินากุล. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบการบูรณาการเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.m-society.go.th> สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓.
- ทองใบ ธีรานันท์ทางกูร. นโยบายต่างประเทศของไทย. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://sapatkawintra.blogspot.com> สืบค้นเมื่อ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓.
- พรรณวิภา บรรณเกียรติ. พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการ. ในเอกสารประกอบการอบรมของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด, ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔. อัดสำเนา.
- วรรณนัช สว่างแจ้ง. ปัญหาการค้ามนุษย์และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.parliament.go.th> สืบค้นเมื่อ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓.
- สมิต สัจฉกร. ทักษะของผู้นำเสนอ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.tpa.or.th> สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. การสื่อสารในครอบครัวเพื่อความรักความเข้าใจ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.thaihealth.or.th> สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓.
- อัครเดช ยมภักดี. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://dspace.spu.ac.th> สืบค้นเมื่อ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓.
- อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล. แนวความคิดเชิงระบบ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://panchalee.wordpress.com> สืบค้นเมื่อ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓.

อัมพร ภูแก้ว. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบล
พลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://digital_collect.lib.buu.ac.th
สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓.

ภาคผนวก ก

คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

จังหวัดอำนาจเจริญ

คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๗๗/๒๕๕๗

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์

เพื่อให้การบริหารราชการของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว
ทั้งระบบ และปัญหาการค้ามนุษย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการบูรณาการ ลดผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๗
และใช้คำสั่งดังต่อไปนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ (กนร.)
ประกอบด้วย

๑.๑	รองหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ	ประธานกรรมการ
	และหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ
๑.๒	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย)	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ปลัดกระทรวงแรงงาน	รองประธานกรรมการ
๑.๔	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	รองประธานกรรมการ
๑.๕	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๖	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๗	ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑.๘	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๙	ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๑๐	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑.๑๑	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๑๒	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๑๓	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑.๑๔	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑.๑๕	ปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑.๑๖	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑.๑๗	ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑.๑๙	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ

๑.๒๐	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๒๑	เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	กรรมการ
๑.๒๒	เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๒๓	เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	กรรมการ
๑.๒๔	ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑.๒๕	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑.๒๖	ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑.๒๗	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๒๘	เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	กรรมการ
๑.๒๙	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑.๓๐	เสนาธิการทหาร	กรรมการและเลขานุการ
๑.๓๑	เจ้ากรมยุทธการทหาร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๒	อธิบดีกรมการจัดหางาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.	คณะกรรมการมีอำนาจดังนี้	

๒.๑ เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน และการใช้แรงงานเด็กต่อคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๒ อำนาจการ กำกับดูแล ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ และรายงานผลต่อคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๓ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเสนอคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๔ พิจารณาสันับสนุนให้ทบวงกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติมอบหมาย

๓. คณะกรรมการตามคำสั่งนี้ สามารถยุบเลิก หรือปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม เมื่อสถานการณ์บ้านเมืองเข้าสู่ภาวะปกติ
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๗๔/๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติในการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเอกภาพ และเกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมโดยเร็ว คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๐/๒๕๕๗ และแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ (อจนร.) เพื่อช่วยปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ (กนร.) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	เสนาธิการทหาร	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	อธิบดีกรมการจัดหางาน	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	เสนาธิการทหารบก	อนุกรรมการ
๑.๕	เสนาธิการทหารเรือ	อนุกรรมการ
๑.๖	เสนาธิการทหารอากาศ	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม	อนุกรรมการ
๑.๘	รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๒ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	อนุกรรมการ
๑.๑๐	อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑.๑๑	อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	อนุกรรมการ
๑.๑๓	อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	อธิบดีกรมประมง	อนุกรรมการ
๑.๑๕	อธิบดีกรมเจ้าท่า	อนุกรรมการ
๑.๑๖	อธิบดีกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๑.๑๗	อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก	อนุกรรมการ
๑.๑๘	อธิบดีกรมอาเซียน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	อธิบดีกรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ปลัดกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ

๑.๒๑	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและ พิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ	อนุกรรมการ
๑.๒๒	ผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ	อนุกรรมการ
๑.๒๓	ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง	อนุกรรมการ
๑.๒๔	เจ้ากรมยุทธการทหาร	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๒๕	ผู้อำนวยการสำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน และการใช้แรงงานเด็ก ต่อคณะกรรมการ

๒.๒ ประสานงาน ติดตามการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ การจัดทำรายงาน ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

๒.๓ พิจารณากลับกรองแผนงาน โครงการ และมาตรการที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอ คณะกรรมการ

๒.๔ พิจารณาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการและแก้ไข ปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ ก่อนเสนอคณะกรรมการ พิจารณา

๒.๕ กำกับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศ

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการตามคำสั่งนี้ สามารถยุบเลิก หรือปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ได้ตามความเหมาะสม เมื่อสถานการณ์บ้านเมืองเข้าสู่ภาวะปกติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ
ที่ ๑ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งชุดตรวจบูรณาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในสถานประกอบกิจการจังหวัดอำนาจเจริญ

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ (๔) ของคำสั่งจังหวัดอำนาจเจริญ ที่ ๒๑๘๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ จึงขอแต่งตั้งชุดตรวจบูรณาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในสถานประกอบกิจการจังหวัดอำนาจเจริญ ประกอบด้วย

- (๑) สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ
  - (๑.๑) หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ หรือผู้แทน (ผู้ประสานงานหลัก)
  - (๑.๒) หัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ หรือผู้แทน
- (๒) สำนักจัดหางานจังหวัดอำนาจเจริญ
  - (๒.๑) จัดหางานจังหวัดอำนาจเจริญ หรือผู้แทน
  - (๒.๒) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการมีงานทำ หรือผู้แทน
- (๓) สำนักสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ
  - (๓.๑) สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ หรือผู้แทน
  - (๓.๒) หัวหน้ากลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือผู้แทน
- (๔) สำนักประกันสังคมจังหวัดอำนาจเจริญ
  - (๔.๑) ประกันสังคมจังหวัดอำนาจเจริญ หรือผู้แทน
  - (๔.๒) หัวหน้างานเงินสมทบและการตรวจสอบ หรือผู้แทน
- (๕) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ
  - (๕.๑) ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ หรือผู้แทน
  - (๕.๒) หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือผู้แทน

ให้ชุดตรวจ...

ให้ชุดตรวจบูรณาการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

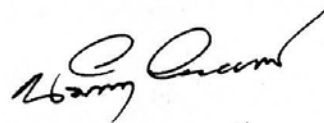
(๑) เฝ้าระวัง ตรวจสอบ และติดตาม เพื่อป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในสถานประกอบกิจการ และรายงานผลการดำเนินงานให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญทราบ

(๒) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ และงานอื่น ๆ ที่

ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นางสาวนimitา วายนต์)

แรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ

ประธานกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
จังหวัดอำนาจเจริญ

คำสั่งจังหวัดอำนาจเจริญ

ที่ ๒๑๘๒ /๒๕๕๘

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และแต่งตั้งคณะกรรมการ
ภายใต้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการจัดทำรายงานการป้องกัน
และปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยด้านป้องกัน (TIP Report) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมี
ประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. ให้จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ”
(Prevention of Human Trafficking on labour Operation Center, Amnatcharoen Province)
เรียกโดยย่อว่า ศปกค.รง.จ.อจ. (PHTLOC,AP) มีที่ตั้งอยู่ที่สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ศาลากลาง
จังหวัดอำนาจเจริญ ชั้น ๒ โดยมีแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกัน
การค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประกอบด้วย

(๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญที่กำกับดูแลหน่วยงาน ที่ปรึกษา
ในสังกัดกระทรวงแรงงาน

(๒) แรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ประธานกรรมการ

(๓) จัดหางานจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการ

(๔) สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการ

(๕) ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการ

(๖) ประกันสังคมจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการ

(๗) นักวิชาการแรงงาน สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการและเลขานุการ

(๘) นักวิชาการแรงงาน สำนักงานจัดหางานจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการ

และผู้ช่วยเลขานุการ

(๙) นักวิชาการแรงงาน

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ กรรมการ

และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการ...

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานระดับจังหวัดตามประเด็นข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประเด็นที่ถูกกล่าวหาและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในรายงานการค้ามนุษย์ (TIP Report)

(๒) กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จังหวัดอำนาจเจริญ

(๓) รายงานผลการดำเนินงานให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานทราบ ทุกสองสัปดาห์ และตามความจำเป็นเร่งด่วน

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ประธานกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายอรรถ ฤกษ์จันทร์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ

ภาคผนวก ข

ภาพประกอบการดำเนินการโครงการ
ป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของจังหวัดอำนาจเจริญ

การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมสำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ ศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ

การตรวจแรงงานกลุ่มเสี่ยงตามแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ

การสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการค้ามนุษย์ให้กับอาสาสมัครแรงงานและภาคีเครือข่าย
ณ ห้องประชุมฝ่ายจิตคำพระ ศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ

สื่อประชาสัมพันธ์ ที่สำนักงานแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญจัดทำเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการค้ามนุษย์
สิทธิ หน้าที่ และบทลงโทษ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

กระทรวงแรงงาน

